

ΕΠΙ + ΕΠΙ

ΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο.Α.Ε.Ε.: ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΣΕ ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΑΓΟΡΑΖΟΥΝ ΑΚΙΝΗΤΑ

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ Ο.Α.Ε.Ε.

CHAMBER OF RETAILING
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Υποστηρίζουμε

τα ελληνικά προϊόντα
και τον τόπο μας

www.protimoellinika.gr

ΚΙΝΗΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ
καταναλώνουμε ό,τι παράγουμε

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

48^ο ΤΕΥΧΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2015

Τιμή: 0,01€

ΕΡΕΥΝΑ

03 - 11

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

12 - 25

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

26 - 31

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

32 - 39

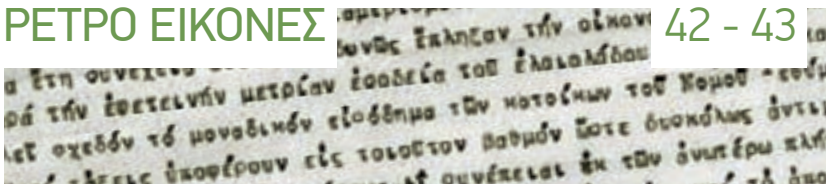
Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟ

40 - 41

ΡΕΤΡΟ ΕΙΚΟΝΕΣ

42 - 43

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

44-45

**ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 7327**

Ιδιοκτήτης έκδοσης

Επιμελητήριο Ρεθύμνης,
Εμμ. Πορτάλιου 23
Τηλ.: 28310.22214
Fax: 28310.55086
e-mail: manager@eber.gr
www.eber.gr

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο

Γεώργιος Γιακουμάκης
Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ρεθύμνης

Συντακτική επιτροπή

Πρόεδρος:
Δημήτριος Προβιάς

Μέλη:

Μιχαήλ Βασιλακάκης
Σπύρος Καλαϊτζαντωνάκης
Ευάγγελος Κουμεντάκης
Απόστολος Περπυράκης
Εμμανουήλ Σκληβουνάκης
Ιωάννης Σταγκουράκης

Συντονισμός έκδοσης

Δημήτριος Προβιάς
Ευάγγελος Κουμεντάκης

Υπεύθυνος διαφημίσεων

Δημήτριος Προβιάς
τηλ. 6932.75.74.70

Σχεδιασμός εντύπου -
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση
www.pixelplus.info

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν
απόψεις των συντακτών τους

Το περιοδικό εκδίδεται **προσωρινά** μόνο
σε ηλεκτρονική μορφή και αποστέλλεται
δωρεάν στα μέλη του Επιμελητηρίου,
σε οργανισμούς και δημόσιες αρχές.

ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Διοικητική Επιτροπή:

Πρόεδρος:

Γακουμάκης Γεώργιος

Α΄ Αντιπρόεδρος:

Ψαρουδάκης Εμμανουήλ

Β΄ Αντιπρόεδρος:

Μανιουδάκης Ευάγγελος

Γεν. Γραμματέας:

Δαφνομήλης Ιωάννης

Οικ. Επόπτης:

Πολιουδάκης Γεώργιος

Μέλη:

Ανδρεδάκη Καλλιόπη

Βαρδάκης Κων/νος

Βουρλάκης Κων/νος

Καλαϊτζαντωνάκης Σπύρος

Μπυρικόκης Εμμανουήλ

Νίνος Θεόδωρος

Παπαδάκης Ιωάννης

Παπαδογιάννης Θωμάς

Περνιεντάκης Δημήτριος

Προβιάς Δημήτριος

Σκληβουνάκης Εμμανουήλ

Σπυριδάκης Κων/νος

Σταγκουράκης Ιωάννης

Περπυράκης Απόστολος

Τσομπανάκης Απόστολος

Χαροκόπος Νικήστρατος

Από το Νόμο Μέλη:

Μπιρλιράκης Εμμανουήλ

Ξυδάκης Ηρακλής

Αγγελιδάκη Μαριλένα

Αριστείδων Μέλη:

Βασιλακάκης Μιχαήλ

Τζανακάκης Εμμανουήλ

Τριποδιανός Ιωάννης

Φραγκάκος Κων/νος

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΣΕ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Κων/νος Βουρλάκης, ως τακτικός
Β. Καλλέργη 15, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831024977
- Ευάγγελος Μανιουδάκης, ως αναπληρωματικός
Β. Καλλέργη 15, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831024977

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

- Γεώργιος Γακουμάκης
Νέα Σφαγεία, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831022737, fax 2831022573

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΙΛΙΚΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Δημήτριος Προβιάς, ως τακτικός
Μ. Πορτάλιου 34, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831022029
- Ευάγγελος Μανιουδάκης, ως αναπληρωματικός
Σταμαθιουδάκη 90, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831023806, fax 2831029590

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Θεόδωρος Νίνος, ως τακτικός
Καπ. Λεμονιά 1, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831025186
- Ιωάννης Σταγκουράκης, ως αναπληρωματικός
Λ. Κουντουριώτου 53, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831035300

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Σπύρος Καλαϊτζαντωνάκης, ως τακτικός,
Στ. Μανιουδάκη & Τσαγγρή 30, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 28310 24847
- Κων/νος Φραγκάκος, ως αναπληρωματικός,
Εθν. Αντιστάσεως 36, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 28310 52836

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ (Ο.Κ.Ε.)

- Ευάγγελος Μανιουδάκης, ως τακτικός
Σταμαθιουδάκη 90, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831023806, fax 2831029590
- Προβιάς Δημήτριος, ως αναπληρωματικός
Πανεπιστημίου Κρήτης 8, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831057070, fax 2831022029

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΔ/ΤΗΣΗΣ ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΣΤΑΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΠΛΑΝΟΔΙΟΥ ΕΜΠ.Δ.ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Σπύρος Καλαϊτζαντωνάκης, ως τακτικός,
Στ. Μανιουδάκη & Τσαγγρή 30, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 28310 24847
- Εμμανουήλ Χλιαουτάκης, ως αναπληρωματικός,
Κ. Παλαιολόγου 25, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831054695

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Εμμανουήλ Σκληβουνάκης, ως τακτικός,
Πέραμα Μυλοποτάμου, 74052 Πέραμα, τηλ. 2834023321
- Κων/νος Φραγκάκος, ως αναπληρωματικός,
Εθν. Αντιστάσεως 36, 74100 Ρέθυμνο, τηλ. 2831052836

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- Γεώργιος Πολιουδάκης, ως τακτικός
Παγκαλοχώρι Ρεθύμνης, 74100 Παγκαλοχώρι, τηλ. 2831072072
- Δημήτριος Περνιεντάκης, ως αναπληρωματικός, 4° χλμ. Ε.Ο. Ρεθύμνου - Χανίων
74100 Ατσιπόπουλο, τηλ. 2831052785

ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΑΓΟΡΑΖΟΥΝ ΑΚΙΝΗΤΑ

Το ενδιαφέρον των Ελλήνων για αγορά κατοικίας είναι υπαρκτό, με τις όποιες συναλλαγές πραγματοποιούνται να είναι σε μετρητά, με το μέσο τίμημα κτήσης για την πρώτη κατοικία να διαμορφώνεται σε 165.000 ευρώ. Αυτά είναι τα βασικά ευρήματα της έρευνας που πραγματοποιήσε για το 2014 η Ένωση μεσιτών Πιστοποιημένων Πραγματογνωμόνων Ακινήτων Ελλάδας και στηρίζεται σε στατιστικό δείγμα άνω των 300 αγοραπωλησιών σε 11 περιφέρειες ανά την επικράτεια.

Όπως διευκρινίζεται στη σχετική έρευνα, το δείγμα αποτελεί μια βάση πράξεων υπερδιπλάσια από την πρώτη έρευνα που δημοσίευσε στα τέλη Μαΐου του 2014, και ένας συγκριτικά ικανός αριθμός να βγάλει σοβαρά συμπεράσματα για την μελλοντική πορεία του κλάδου. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι εκλογικές και άλλες δημοσκοπήσεις βασίζονται σε μόλις 1000 ερωτηματολόγια κι όχι τεκμηριωμένες συναλλαγές πολιτών, και αρκούν για να καταδείξουν τάσεις πολιτικού ή άλλου περιεχομένου.

Πώς κινήθηκε η αγορά ακινήτων το 2014;

Ποιος αγοράζει;

Τα ευρήματα της έρευνας για το 2014 παρουσιάζουν τον εγχώριο αγοραστή να διατηρεί το ενδιαφέρον του για το ακίνητο, θέλει και αγοράζει σπίτι. Ξανά. Παρά τα προβλήματα.

Τα μετρητά αποτελούν πλέον το 86% των συναλλαγών, τη στιγμή που μόλις 1 στους 10 (10,2%) φέρνει στο τραπέζι του συμβολαιογράφου μια δανειακή σύμβαση να επισφραγίσει τη συναλλαγή.

Δεδομένης της έλλειψης ρευστότητας και της αδυναμίας παροχής μόχλευσης στην ευρύτερη πελατειακή βάση της στεγαστικής πίστης από τις τράπεζες που ήδη ταλαιπωρούνται από τα κόκκινα δάνεια της εποχής του ασύδοτης προσφοράς κεφαλαίων, οι συναλλαγές υλοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά πλέον με μετρητά.

Το γεγονός αυτό θεμελιώνει όμως τις τιμές, έστω και σε χαμηλά αρχικώς επίπεδα, με ρεαλιστικά νούμερα για την τρέχουσα εποχή στην εκάστοτε περιοχή και θα επιτρέψει στα συμβαλλόμενα μέρη να υλοποιήσουν τους στόχους τους, αντί να περιμένουν εσαεί το μάννα εξ ουρανού, με τις τιμές και αξίες να κατακυλιούνται και τις υποχρεώσεις να αυξάνονται.

Επτά στους 10 (72,7%) αγοραστές είναι Έλληνες, με το υπόλοιπο ποσοστό να αναλογίζεται σχεδόν ισομερώς σε πολίτες της ΕΕ και τρίτων χωρών, με κύριους πόλους προέλευσης τη Γερμανία, Ιταλία και Γαλλία από τη μεριά των Ευρωπαίων αγοραστών τη στιγμή που οι Ρώσοι, Κινέζοι και μια ελαφρά αραβική νότα έρχονται να καταλάβουν τις πρώτες θέσεις στους αγοραστές των Τρίτων Χωρών. Το 2015 όμως δεν θα μπορέσει να παρουσιάσει το ίδιο ενδιαφέρον για το Ρωσικό κοινό καθώς το ρούβλι κατακύλησε ανεβάζοντας τις αξίες των ελληνικών ακινήτων για αυτή τη μερίδα αγοραστών. Την ίδια στιγμή όμως η ισοτιμία του δολαρίου έχει κινηθεί σημαντικά προς όφελος των Αμερικανών, γεγονός που δημιουργεί την ελπίδα στην κτηματογορά πως άπαξ και σταθεροποιηθεί η φορολογική και επενδυτική πολιτική, η τουριστική ανάδειξη της χώρας μπορεί να συμπαρασύρει και το αγοραστικό ενδιαφέρον από τις ΗΠΑ, τουλάχιστον σε επίπεδο ομογενών αρχικώς.

Ο Έλληνας απέδειξε τελικώς πως ενδιαφέρεται σφόδρα στην παρούσα φάση για το αστικό ακίνητο. Κατά το δεύτερο μισό του 2014, όπου και απελευθερώθηκαν ουσιαστικά οι συναλλαγές μετά το φιάσκο του πλέον αποσυρμένου φόρου υπεραξίας, βγήκε και αναζήτησε κυρίως το ακίνητο στο οποίο θα στεγάσει την οικογένειά του.

Ο Αγοραστής στις 8 από τις 10 περιπτώσεις (78,2%) είναι παντρεμένος με οικογένεια, ενώ οι άγαμοι αναζήτησαν την εξασφάλιση κατοικίας σε ποσοστό μόλις 20%.

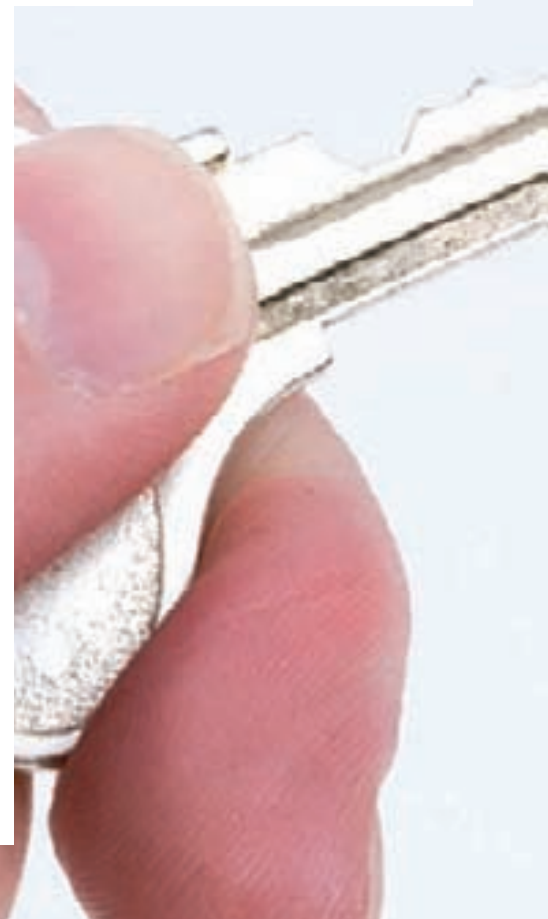
Στα 2/3 των συναλλαγών (68,4%) ανήκει ηλικιακά στην παραγωγική τάξη των 31-

55 ετών, με τους συνταξιούχους όμως να σπεύδουν να βρουν ένα κεραμίδι στο 25% σχεδόν των συναλλαγών. Ο αγοραστής του 2014 δείχνει επίσης να είναι αρκετά μορφωμένος, τη στιγμή που πάνω από το 55% είναι πτυχιούχος ΤΕ/ΑΕΙ, ενώ 1 στους 4 είναι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Τι και γιατί αγοράζουν

Ο Αγοραστής Κατοικίας το 2014 επιχειρήσε να κατοχυρώσει πρωτίστως την στέγη για την οικογένειά του καθώς οι μισές συναλλαγές (51,5%) στράφηκαν προς αυτή την κατεύθυνση. Η δεύτερη κατοικία (σε αναζήτηση τρόπων ανάληψης φορολογικών υποχρεώσεων) και το εξοχικό απέτελεσαν ένα ποσοστό που δεν ξεπέρασε συνολικά το 18%.

Από την άλλη μεριά η έλλειψη ρευστότητας και η κακή πολιτικο-οικονομική κατάσταση δεν στάθηκαν ικανοί λόγοι να στρέ-

ψουν τον κόσμο σε αγορές προς διασφάλιση των χρημάτων τους, γεγονός που δείχνει ότι κόσμος παρά το θυμικό του δεν νιώθει να απειλούνται ουσιαστικά οι καταθέσεις του ώστε να τις στρέψει στο «επενδυτικό» ακίνητο, το οποίο όμως υπό τις τρέχουσες συγκυρίες αν δεν είναι μεγάλης παλαιότητας δείχνει να βιάλλεται βάνουσα από ανύπαρκτες αποδόσεις, υψηλή και ασταθή φορολογία. Κι ως πέφτουν οι τιμές. Έτσι λοιπόν μόλις 1 στους 25 (4,1%) προέταξε ως κίνητρο αγοράς την «κατάθεση» σε «τράπεζα γης», τη στιγμή που σχεδόν 1 στους 6 (15,3%) πέτυχε το στόχο του να βρει οικιστικό ακίνητο απόδοσης.

Τέλος, εν μέσω όλην των αγορών ένα 11,5% των αγοραπωλησιών πραγματοποιήθηκε προκειμένου να εξασφαλίσει η Ελληνική οικογένεια στέγη για κάποιο παιδί της. Από πλευράς μεγέθους, η έρευνα της ΕΠΠΑ καταδεικνύει πως ο Έλληνας αναζήτησε μια κατοικία της τάξης των 130 περίπου τμ στο επίπεδο των μέσων οικογενειακών ακινήτων, τη στιγμή που το ανώτερο δημογραφικό προφίλ αγοραστών κατάφερε να κινηθεί σε εμβαδά κατά μέσο όρο της τάξης των 360τμ, με τάσεις ανόδου, καθώς δεν απέτρεσαν έκκληξη με τις υπάρχουσες τιμές οι αγορές κατοικιών με 500 και πλέον τμ σε συνολικό εμβαδό.

Από την άλλη μεριά οι αγορές εξοχικών και 2ης κατοικίας παρουσίασαν ένα μέσο εμβαδό όχι μεγαλύτερο από 80τμ, τη στιγμή που όσοι είχαν ως κίνητρο την εκμετάλλευση του ακινήτου απέκτησαν ακόμα μικρότερο (πιο εύηλο και με περισσότερη ζήτηση) ακίνητο (<70τμ). Όταν έρχεται βέβαια η ώρα του παιδιού, ο Έλληνας οικογενειάρχης αποδεικνύεται πιο γαλαντόμος και το αβαντάρι με ένα τυπικό 3αρι με ένα μέσο εμβαδό περίπου 90 τμ, ενώ τέλος οι «καταθέτες» αγοραστές ακινήτων περιορίστηκαν σε ακόμα μικρότερα ακίνητα τα οποία κατά μέσο όρο δεν ξεπέρασαν τα 65τμ.

Αναφορικά με την παλαιότητα του ακινήτου, η κτηματαγορά ανταποκρίθηκε με βάση το διαθέσιμο στοκ στα ακίνητα, στα παλιά ακίνητα στις 3 από τις 4 περιπτώσεις (75,3%), τη στιγμή που οι πωλήσεις στα όσα νεόδμητα έχουν απομείνει ανήλθαν σε 24,7% των καταγεγραμμένων πωλήσεων. Στα παλιά φάνηκε πως περισσότερα από 1 στα 3 έχριζαν σοβαρής ανακαίνισης (35,6%) ενώ μερική ανακαίνιση απαιτήθηκε στο 64,4% των πωληθέντων ακινήτων.

Το τίμημα κτήσης

Σύμφωνα με την έρευνα, οι μέσες τιμές στις επιμέρους κατηγορίες κινήθηκαν ως εξής:

- 165.000€ στην 1^η κατοικία, εμφανίζοντας ένα εύρος από 6.000€ έως και άνω των 2 εκατομμυρίων
- 103.500€ στην τοποθέτηση χρημάτων, με κάποιους να καταβάλλουν και ποσά άνω του 1 εκατομμυρίου, αποδεικνύοντας ότι όσοι τολμούν αποκτούν και πρώτοι τα καλύτερα.
- 89.000€ στις αγορές για παιδιά της οικογένειας, χωρίς να φείδονται οι οικογένειες να επενδύουν ακόμα και 300.000€ για μια τέτοια αγορά που έχει άλλωστε μεγάλο χρόνο διακράτησης.
- 77.500€ στα εξοχικά και 2^η κατοικία, όπου οι αγοραστές δεν αρνήθηκαν να προσφέρουν ακόμα και 850.000 για εξοχικό ή 2η κατοικία, αποδεικνύοντας ότι η Ελλάδα μπορεί και παραμένει στο χάρτη των ακριβών ακινήτων σε μέρη που οι ξένοι θέλουν να ζήσουν το δικό τους «μύθο».
- 50.900€ στα ακίνητα εκμετάλλευσης, με περιπτώσεις όπου και τα 250.000€ ήταν μόλις αρκετά για να κλείσει μια συμφωνία που αποσκοπεί στην απόδοση κεφαλαίου και μισθώματος.

Στατιστικά αγοραστών

Αναφορικά με τους Έλληνες, 6 στους 10 αγόρασε ακίνητο μέχρι 100.000€, με ένα σημαντικό 25% των πράξεων να κινούνται πάνω από τις 100.000€ και έως τις 250.000€. Από εκεί και πάνω, μόλις το 5% των αγοραστών κινούνται άνω των 250.000

και μέχρι 500.000€, παρότι το ανώτερο εισοδηματικό στρώμα των αγοραστών δείχνει να ρίχνει τα λεφτά του ξανά σε ακίνητα που βρίσκονται σε καλές περιοχές με υψηλές τιμές κτήσης.

Οι Ευρωπαίοι ακολουθούν το καταπόδας το τέμπο των «ελληνικών» αγορών στις αγορές ουσιαστικά μέχρι και τις 250.000€, ενώ η παρουσία τους σε συμβόλαια άνω των 250.000€ και μέχρι τις 500.000€ περιορίζεται σε ένα ποσοστό μόλις 2.5% της έρευνας. Παρ' όλα αυτά όμως 1 στους 10 επενδύει σε ελληνικό ακίνητο που αποτιμάται σε τρέχουσες αξίες πάνω από 500.000€. Τέλος οι αγοραστές από τρίτες χώρες διατηρούν το ίδιο αγοραστικό προφίλ στις πράξεις μέχρι 100.000€, μ' ένα 12% να κινείται μέχρι το πλαφόν της βίζας, ενώ ένα 4.9% ρίχνει στην αγορά μέχρι 500.000 για ακίνητο στην Ελλάδα. Όμως, το κοινό αυτό δείχνει την οικονομική ισχύ του στην ανώτερη κατηγορία ακινήτων άνω των 500.000€ όπου και παρουσιάζει μια δυναμική σχεδόν 3 φορές ισχυρότερη από εκείνη των Ελλήνων αγοραστών.

Εξοχικά

Στα εξοχικά οι ξένοι αγοραστές αναλαμβάνουν τη σκυτάλη έχοντας πραγματοποιήσει το 60% σχεδόν των συναλλαγών που κατέγραψε η έρευνα της ΕΠΠΑ, χωρίς όμως η Ελλάδα να έχει καταφέρει να πείσει τους πολίτες τρίτων χωρών να αγοράσουν ακίνητο στην Ελλάδα με το αβαντάζ της βίζας, γεγονός που καταδεικνύεται κι από τα στοιχεία του Enterprise Greece.

Ως προβλήματα παρουσιάζονται:

- Η ασυγκρότητη προσωπική ιδιοκτησία, όταν σε άλλες ανταγωνιστικές χώρες προσφέρονται «φρέσκα συγκροτήματα» κατοικιών με άριστες υποδομές, σε τιμή τουλάχιστον διπλάσια από visa fee της Ελλάδας (>500.000€ ανά βίζα).
- Η ποιότητα, κόπωση και διασπορά των ακινήτων τα οποία αποτελούσαν κατοικίες των ιδιοκτητών τους και δεν προσφέρουν στο στοχευμένο επενδυτικό κοινό κανένα από τα ουσιαστικά πλεονεκτήματα που αναζητεί στην Ελλάδα (υποδομές, πρότυπη ποιότητα κατασκευής, ασφάλεια, ευκολία πρόσβασης, ποιότητα ζωής καθ' όλο το έτος).

- Η χαμηλή έως ανύπαρκτη μισθωτική απόδοση της προσφερόμενης επένδυσης, καθώς η αγοραστική δύναμη του εγχώριου πελάτη έχει πληγεί βάναυσα τα τελευταία χρόνια.

Από την άλλη πλευρά οι «γνώστες» Ευρωπαίοι της ελληνικής πραγματικότητας, προβαίνουν σε αγορές εξοχικών ακινήτων, στηρίζοντας την κτηματαγορά έχοντας πλέον εντυφώσει και αποδεχθεί τις όποιες τεχνικές ή «πολιτισμικές» διαφορές στο χώρο των ακινήτων. Το Ευρωπαϊκό αγοραστικό κοινό ξεπερνά τους πολίτες Τρίτων χωρών σε αριθμό με μια αναλογία πάνω από 3 προς 1.

Σε ποιες κατηγορίες ακινήτων κατευθύνονται τα κεφάλαια

Η έρευνα της ΕΠΠΑ αναδεικνύει την αγορά 1^{ης} κατοικίας ως τον μεγάλο νικητή στις συναλλαγές του 2014.

Είναι ενδεικτικό το ότι η υπεροχή της προτίμησης του αγοραστικού κοινού (ή ακόμα και ανάγκης για 1^η κατοικία φτάνει σε σημείο τέτοιο όπου είναι 13 φορές ισχυρότερη από το να διασφαλιστούν χρήματα από ενδεχόμενη χρηματοπιστωτική κρίση, ενώ ταυτόχρονα προτιμάται 2 στις 3 φορές έναντι επενδυτικών κινήσεων προς εξασφάλιση αποδόσεων, αναλογία που δυναμώνει ακόμα περισσότερο αν συμπεριληφθούν και οι αγορές για κατοικία των παιδιών.

Με αυτό το τρόπο αποδεικνύεται ουσιαστικά πελάτης του ελληνικού οικιστικού ακινήτου ΔΕΝ είναι επενδυτής, αλλά ψάχνει και βρίσκει ΣΠΙΤΙ για να ζήσει η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ του.

1 ^η Κατοικία vs Επένδυση	3,4 : 1
1 ^η Κατοικία vs Εξασφάλιση	12,7 : 1
1 ^η Κατοικία vs Εξοχικό	2,9 : 1
1 ^η Κατοικία vs Κατοικία παιδιού	4,5 : 1
Επένδυση vs 1 ^η Κατοικία	0,3 : 1
Επένδυση vs Κατοικία παιδιού	1,3 : 1
Επένδυση vs Εξοχικό	0,9 : 1
Επένδυση vs Εξασφάλιση	3,8 : 1

Φορολογία

Ο φόρος υπεραξίας που έσπευσε η προηγούμενη κυβέρνηση να εφαρμόσει αποδείχθηκε στη πράξη πόσο αναίτια εφαρμόστηκε καθώς και απέτρεψε για μισό σχεδόν χρόνο να πραγματοποιηθούν συναλλαγές, κι από την άλλη λιγότερο από 1 στα 4 (23,5%) ακίνητα της δειγματοληψίας είχαν να αποδώσουν φόρο υπεραξίας, με ένα σοβαρό 71,8% των συναλλαγών να εκπίπτει του παράλογου αυτού φόρου. Από την άλλη η στρογγή του αγοραστικού κοινού στην 1^η κατοικία επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι το 44% των συναλλαγών έτυχε απαλλαγής καταβολής φόρου λόγω αγοράς 1^{ης} κατοικίας.

Προοπτικές 2015

Έχοντας διανύσει μια μακρά κι πτωτική περίοδο τόσο στον όγκο συναλλαγών όσο και στις τιμές που καθημερινά αναζητούν μια ρεαλιστική στήριξη, η ελληνική κτηματαγορά προσδοκεί μια σταδιακή απεμπλοκή από το υφιστάμενο τέλμα, με την «αποποινικοποίηση» της ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας, ουσιαστικές φορολογικές ελαφρύνσεις και επενδυτικά κίνητρα.

Βασικά αιτήματα αποτελούν:

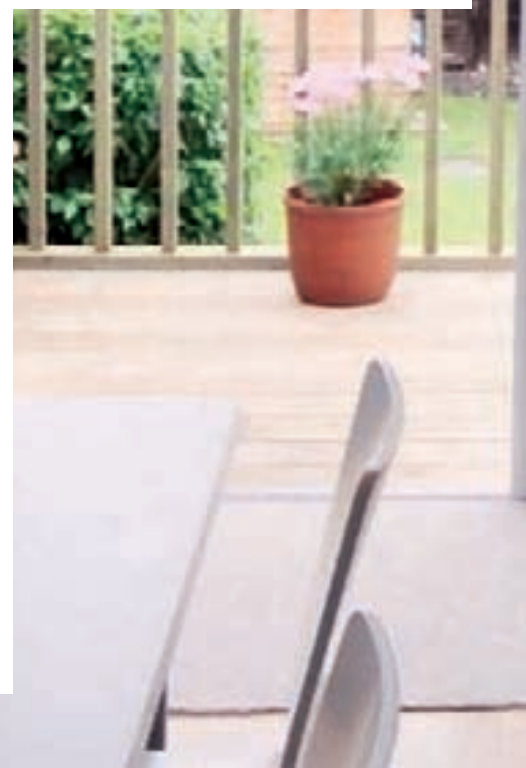
- Σύνδεση των φορολογικών βαρών με το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των φορολογουμένων.
- Η πλατεία και καθολική φορολογική βάση, χωρίς εξαιρέσεις από τη φορολογία των ακινήτων που ανήκουν σε ισχυρές κοινωνικές ή επαγγελματικές ομάδες ή φορείς.
- Μείωση των αντικειμενικών τιμών ζώνης κατά τουλάχιστον 30%, και μείωση των συντελεστών "εμπορικότητας" των ακινήτων στο μισό, στο τμήμα τους πάνω από τη μονάδα.
- Η ενοποίηση των επιβαλλόμενων φόρων σε έναν ενιαίο χαμηλό φορολογικό συντελεστή 1 ο/οο, που όλοι πράγματι θα πληρώνουν.
- Αυτοτελής φορολόγηση κάθε ακινήτου, όπως ισχύει σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

Η τρέχουσα δυναμική της κτηματαγοράς αποτελεί αυτή τη στιγμή ένα έρμαιο της πολιτικο-οικονομικής αστάθειας. Η συνε-

χιζόμενη υπερπροσφορά ακινήτων σε αναζήτηση ρευστότητας θα διατηρήσει τις τιμές σε χαμηλά επίπεδα για την ερχόμενη ζετία, καθώς ο όγκος των 250.000 και πλέον αδιάθετων ακινήτων με βάση στοιχεία της αγοράς δεν βρίσκει ουσιαστικό αγοραστικό ενδιαφέρον.

Όταν ο όγκος συναλλαγών το 2009 κυμαίνονταν γύρω στο 3.5-4% των συνολικών διαθεσίμων ακινήτων, η κρίση επέφερε ένα σοβαρότατο πλήγμα στον κλάδο μειώνοντας τον όγκο το 2013 μόλις στο 0.25% των υπαρχόντων ακινήτων βάσει απογραφής 2011. Έτσι η φετινή χρονιά αναμένεται με εξαιρετικό ενδιαφέρον και εκτιμάται πως αν η Κυβέρνηση προσφέρει την απαιτούμενη φορολογική ανάσα, οι συναλλαγές έχουν την προοπτική ακόμα και να διπλασιαστούν σε σχέση με το 2013.

Εκτίμηση της ΕΠΠΑ είναι ότι οι τιμές θα παραμείνουν στα ίδια χαμηλά επίπεδα για την επόμενη τριετία, με πιθανή μια περαιτέρω διόρθωση της τάξης του 5% από τις προηγούμενες πραγματοποιηθείσες τιμές. Είναι γεγονός ότι οι ζητούμενες τιμές παραμένουν τελείως ενδεικτικές (εικονικές σε πολλές περιπτώσεις), καθιστώντας την ονομαστική πτώση τιμών να είναι μεγάλη, πλην όμως η σωστή διαχείριση της πληροφορίας από επαγγελματίες στελέχη της κτηματαγοράς επιτρέπει τους εμπλεκόμενους να γνωρίζουν τόσο την τρέχουσα αξία, όσο και τα τελικά περιθώρια διαπραγμάτευσης. ■

ΕΡΕΥΝΑ ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2015 ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΣΤΙΣ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (0-49 ΑΤΟΜΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΟ 99,6% ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ)

Η εύθραυστη αισιοδοξία των μικρών επιχειρήσεων για ένα καλύτερο μέλλον (προϊόν του εκλογικού αποτελέσματος) συναντά την αγωνία για την επόμενη ημέρα της ελληνικής οικονομίας και την ανάγκη επίσπευσης εφαρμογής πολιτικών και ρυθμίσεων που θα βγάλουν τις επιχειρήσεις από το επενδυτικό τέλμα και το φαύλο κύκλο υπερχρέωσης. Αυτό είναι το βασικό συμπέρασμα που προκύπτει από την έρευνα οικονομικού κλίματος του ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ για το β' εξάμηνο του 2014 και προσδοκίων για το α' εξάμηνο του 2015.

Όμως, ενώ εμφανίζεται να αποκλημακώνεται η αρνητική δυναμική προσδοκίων που είχε αναπτυχθεί τα προηγούμενα χρόνια, το πόσο θα διαρκέσει αυτή κατάσταση συναρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη βούληση και τη δυνατότητα της νέας κυβέρνησης να εφαρμόσει πολιτικές και να εισάγει μέτρα που θα δώσουν ώθηση στην πραγματική οικονομία, την επιχειρηματικότητα, τις επενδύσεις, τη ρευστότητα, την απασχόληση. Είναι σαφές ότι οι επιχειρήσεις παραμένουν ιδιαίτερα επιφυλακτικές ως προς τις οικονομικές προοπτικές τους, με δεδομένο ότι 2 κυριότερα ζητήματα που τους απασχολούν, η ρευστότητα και το επενδυτικό περιβάλλον όχι μόνο δεν έχουν αντιμετωπιστεί μέχρι σήμερα, αλλά ούτε και υπάρχει στον ορίζοντα κάποια συγκεκριμένη προοπτική σε επίπεδο οικονομικής συγκυρίας και οικονομικής πολιτικής. Αυτή η ανασφάλεια τροφοδοτεί σε μεγάλο βαθμό τις χαμηλές επιδόσεις στους δείκτες απασχόλησης.

Η κυβέρνηση καλείται μέσα σε ένα ενθαρρυντικό αλλά ρευστό περιβάλλον να σχεδιάσει και να εφαρμόσει ταχύτητα ρεαλιστικές λύσεις που απαντούν στις σημερινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μικρές επιχειρήσεις.

Τα κυριότερα συμπεράσματα της έρευνας του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ που έγινε σε συνεργασία με την εταιρεία MARC AE σε πανελλαδικό δείγμα 1009 πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων (0-49 άτομα προσωπικό), στο διάστημα 17 έως 26 Φεβρουαρίου 2015 έχουν ως εξής:

A. ΓΕΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- 1) Τα μετρήσιμα οικονομικά μεγέθη των επιχειρήσεων (τζίρος, ζήτηση, παραγγελίες, ρευστότητα) εμφανίζονται να διατηρούν μια «απόσταση» από την αισιόδοξη οπτική των γενικών προσδοκιών (βλέπετε σημεία A4 και A5) και της ψυχολογίας που καταγράφεται στην παρούσα συγκυρία. Οι περισσότερες επιχειρήσεις καταγράφουν αρνητικές επιδόσεις σε όλους τους δείκτες. Μόλις 1 στις 4 επιχειρήσεις παρουσίασε κέρδη τη χρήση που μας πέρασε, ενώ το 37,3% κατέγραψε ζημίες. Οι επιχειρήσεις με υψηλό κύκλο εργασιών και περισσότερο προσωπικό (>5 ατόμων) σημειώνουν καλύτερες επιδόσεις σε όλα τα μεγέθη.
- 2) Στα υπόλοιπα μεγέθη, πάνω από τις μισές επιχειρήσεις διαπιστώνουν και σε αυτό το εξάμηνο μείωση του τζίρου (53,2%), της ζήτησης(55,2%), των παραγγελιών (58,9%). Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ εκτιμάται ότι η συνολική πτώση στο τζίρο την τελευταία χρονιά άγγιξε το 13% (Φεβρουάριος 2014-Φεβρουάριος 2015). Η συνολική πτώση του τζίρου από την έναρξη της κρίσης αγγίζει το 77%. Ο κλάδος του εμπορίου εμφανίζει τις περισσότερες απώλειες.
- 3) Περισσότερο ανησυχητικά είναι τα ευρήματα σχετικά με τους δείκτες ρευστότητας και επένδυσης, αφού το 62,4% των επιχειρήσεων δήλωσε επιδείνωση στο δείκτη ρευστότητας, ενώ μόλις το 12,1% προχώρησε σε επενδύσεις. Σε αυτές τις κατηγορίες το συγκριτικό πλεονέκτημα φαίνεται να το διατηρούν οι επιχειρήσεις μικρής ηλικίας (έως 5 ετών), με υψηλό τζίρο και με προσωπικό > 5 ατόμων.
- 4) Το γεγονός ότι η ελληνική οικονομία τείνει οριακά σε ένα θετικότερο μονοπάτι οικονομικής πολιτικής και μακροοικονομικών επιδόσεων, αποτυπώνεται στις τάσεις του οικονομικού κλίματος. Η διαφορά αρνητικών - θετικών αποτιμήσεων μειώνεται στο -50,2 (από -54,0 στην προηγούμενη έρευνα και - 85,5 τον Ιούλιο του 2012), ενώ ενδείξεις σταθεροποίησης δείχνουν 1 στις 3 επιχειρήσεις.
- 5) Περισσότερο ενθαρρυντική (τουλάχιστο την περίοδο που διεξήχθη η έρευνα, Φεβρουάριος 2015) είναι η εικόνα που αποτυπώνεται στις προσδοκίες των επιχειρήσεων για το επόμενο εξάμηνο, όπου σε όλους τους δείκτες παρατηρείται σημαντική βελτίωση του ισοζυγίου θετικών - αρνητικών προσδοκιών. Συγκεκριμένα μόλις 3 στις 10 επιχειρήσεις (31,4% από 56,1% στην έρευνα Ιουλίου 2014) προβάλλουν αρνητικές προσδοκίες για το επόμενο εξάμηνο, ενώ για 1 στις 4 οι προοπτικές εμφανίζονται να είναι βελτιούμενες. Για τους δείκτες κύκλου εργασιών και ζήτησης ο λόγος αρνητικών-θετικών προσδοκιών είναι 3:2, ενώ για τους δείκτες ρευστότητας, παραγγελιών και επένδυσης ο λόγος προσεγγίζει το 2:1.

Β. ΛΟΥΚΕΤΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- 1) Σε σύγκριση με το Ιούλιο του 2014, οι αρνητικές προβλέψεις εξαμήνου των επιχειρήσεων υποχωρούν σημαντικά. Ωστόσο, 1 στις 3 επιχειρήσεις δηλώνει ότι διατρέχει σημαντικό κίνδυνο κλεισίματος. Μάλιστα, το 3% του συνόλου των επιχειρήσεων τοποθετούν το ενδεχόμενο διακοπής λειτουργίας μέσα στο επόμενο τρίμηνο. Αυτό σημαίνει ότι τα λουκέτα για το επόμενο εξάμηνο θα προσεγγίσουν τις **8,500**.
- 2) Ο κίνδυνος λουκέτου είναι σημαντικά αυξημένος (>50%) για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις (έως 1 άτομο προσωπικό και με τζίρο έως 50χιλ) και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο λεκανοπέδιο.

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΟΦΕΙΛΕΣ

- 1) Αναμφίβοτα, το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετώπισαν οι επιχειρήσεις μέσα στο 2014 είναι η **παγιωμένη αδυναμία τους να ξεφύγουν από την παγίδα των πολύ υψηλών φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων**. Συγκεκριμένα, το 38,1% των επιχειρήσεων έχει καθυστερημένες οφειλές προς τον ΟΑΕΕ (το κύριο ασφαλιστικό ταμείο των επαγγελματιών), και το 31,9% προς την εφορία (σταθερά αυξημένο). Είναι χαρακτηριστικό ότι πάνω από το 20% των επιχειρήσεων εκτιμά ότι δεν θα ανταποκριθεί στις φορολογικές υποχρεώσεις του 2015.
- 2) Στις άλλες κατηγορίες οφειλών προς το δημόσιο, ¼ επιχειρήσεις έχουν καθυστερημένες οφειλές προς τις ΔΕΚΟ, ενώ περιορίστηκαν σημαντικά οι καθυστερημένες πληρωμές προς το ΙΚΑ (13%).
- 3) Στις κατηγορίες οφειλών προς τον ιδιωτικό τομέα, παρατηρείται μια ύφεση του φαινομένου υπερχρέωσης. Εντούτοις, συνεχίζουν να διατηρούν ληξιπρόθεσμες οφειλές: το 23,8% των επιχειρήσεων σε προμηθευτές, το 17,9% σε ενοίκια, το 15,7% σε δόσεις δανείων.

- 4) Σχετικά περιορισμένη είναι η χρήση της προηγούμενης ρύθμισης των 72-100 δόσεων για οφειλές στην εφορία και τα ασφαλιστικά ταμεία, καθώς μόλις 1 στους 3 επιτηδευματίες που έχει καθυστερημένες πληρωμές έχει κάνει αίτηση υπαγωγής, ενώ 1 στους 3 σκέφτονται να κάνουν. Είναι προφανές ότι η νέα ρύθμιση των 100 δόσεων για τις ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές που ψηφίστηκε πρόσφατα θα διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό τις επιχειρήσεις, **δε συμβαίνει όμως το ίδιο για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών οφειλών όπου το πλαίσιο παραμένει ασφυκτικό και δεν θα επιτρέψει την ταυτόχρονη εξυπηρέτηση τρεχουσών εισφορών και παλαιότερων χρεών**.

Δ. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

- 1) Τα ευρήματα σχετικά με τις τάσεις απασχόλησης ακολουθούν τη συντηρητική συμπεριφορά και τις επιφυλάξεις που έχουν οι επιχειρήσεις για τις μελλοντικές επενδυτικές τους προοπτικές. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, εκτιμάται ότι στο προηγούμενο εξάμηνο (β' εξάμηνο 2014) οι απώλειες θέσεων απασχόλησης στις ΜΜΕ ανήλθαν στις 40,000.
- 2) Στο επόμενο εξάμηνο, αναμένεται ο λόγος απολύσεων-προσλήψεων να είναι 1:1,1 (ενώ το Φεβρουάριο του 2014 αυτός ο λόγος ήταν 1:1,6), γεγονός που δεν προοιωνίζεται την άμεση αποκλιμάκωση της ανεργίας και σηματοδοτεί την ανάγκη λήψης δράσεων για την αύξηση της απασχόλησης.
- 3) Δεδομένου μάλιστα ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ, **8,500 επιχειρήσεις** (σημείο Β1) θα κλείσουν το επόμενο εξάμηνο, αυτό σημαίνει ότι υπάρχει κίνδυνος απώλειας 20,000 θέσεων συνολικής απασχόλησης (**εργοδότες, αυτοαπασχολούμενοι, μισθωτοί**). Με βάση τη σημερινή οικονομική πραγματικότητα, οι καθαρές ροές απασχόλησης δεν αναμένεται να μεταβληθούν σημαντικά στο επόμενο εξάμηνο.
- 4) Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σχετικά με την καταβολή των μισθών, το ωράριο και τη μορφή

απασχόλησης συνεχίζονται χωρίς να παρέχονται εξωγενείς ρύσεις. Το 44,4% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι αντιμετωπίζει δυσκολίες στην καταβολή των μισθών. Το γεγονός μάλιστα ότι οι τάσεις επιλογής των ευέλικτων μορφών απασχόλησης παγιώνονται σε ποσοστά άνω του 40% (διευρύνθηκε οριακά στο 43%) αναδεικνύουν ότι προτεραιότητα της νέας κυβέρνησης πρέπει να είναι η παρέμβαση στο πεδίο της πραγματικής οικονομίας (επενδύσεις, σταθερό φορολογικό σύστημα), και όχι επί των ονομαστικών μεγεθών.

Ε. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- 1) Για ακόμη μια χρονιά, **τα αποτελέσματα από το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές, ήταν πενιχρά και απογοητευτικά**, παρά τη σχετική σταθεροποίηση της αγοράς. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας του ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ, μόλις το 4% των επιχειρήσεων σημείωσε αύξηση του κύκλου εργασιών συνεπεία της κυριακάτικης λειτουργίας. 7 στις 10 επιχειρήσεις είναι επί της αρχής αντίθετες στο άνοιγμα των καταστημάτων την ημέρα της Κυριακής. Οι αποσπασματικές παρεμβάσεις που μεταβλήθηκαν απροσανατόλιστα το οικονομικό περιβάλλον δε βοηθούν την επιχειρηματική δραστηριότητα.
- 2) Σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη και τη χρηματοδότηση της μικρής επιχειρηματικότητας θεωρείται από τις ΜμΕ η δημιουργία μιας τράπεζας μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς το 73% αξιολογεί ως σημαντική την εν λόγω παρέμβαση. Το 33,1% θεωρεί ότι πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα της νέας κυβέρνησης η άμεση εφαρμογή αυτής της εξαγγελίας, ενώ το 40,3% αξιολογεί το μέτρο ως πολύ σημαντικό. Τα σημαντικά προβλήματα ρευστότητας και η ανυπαρξία εργαλείων για δράσεις μικροχρηματοδότησης στοχευμένες στις ανάγκες των ελληνικών ΜμΕ προσδιορίζουν και το σημαντικό βαθμό αποδοχής αυτού του μέτρου.

ΣΤ. ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

- 1) Αναφορικά με την αποτύπωση του πολιτικού κλίματος, η νέα κυβέρνηση φαίνεται να χαίρει της εμπιστοσύνης των μικρών επιχειρήσεων (το 44,1% είναι περισσότερο αισιόδοξοι για την πορεία της επιχείρησής τους). Το παραπάνω συναρτάται ασφαλώς με τη δυνατότητα της κυβέρνησης να κάνει παρεμβάσεις στο εσωτερικό που θα οδηγήσουν σε αναπτυξιακή τροχιά και στο διεθνές περιβάλλον να οδηγήσει τη χώρα σε ένα «έντιμο συμβιβασμό» με τους εταίρους. Το 57,3% άλλωστε θεωρεί ότι αυτή θα πρέπει να είναι η διαπραγματευτική τακτική της κυβέρνησης.
- 2) Από τα σημαντικότερα και πιο επείγοντα προβλήματα που καλείται να λύσει άμεσα η νέα κυβέρνηση είναι η μείωση της υψηλής φορολογίας, η ρύθμιση των ασφαλιστικών και φορολογικών οφειλών, καθώς και η διαχείριση της πολιτικής πιστώσεων (αναχρηματοδότηση- ρύθμιση παιδιών δανείων, πρόσβαση σε ρευστότητα).

** Η έρευνα που παρουσιάζεται είναι η πρώτη για το 2015 που διεξάγει το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της ΓΣΕΒΕΕ σε συνεργασία με την εταιρία MARC ΑΕ σε εξαμηνιαία βάση από τον Μάιο του 2009. Έγινε σε πανελλαδικό δείγμα 1009 πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων (0-49 άτομα προσωπικό), στο διάστημα 17 έως 26 Φεβρουαρίου 2015 και έχει ως βασικό στόχο την **αποτύπωση του οικονομικού κλίματος** στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, στους κλάδους της **μεταποίησης, του εμπορίου και των υπηρεσιών, που αποτελούν το 99,6% των επιχειρήσεων στην Ελλάδα**. Τα ευρήματα αυτής της έρευνας μπορούν να συγκριθούν με τα αντίστοιχα των προηγούμενων ερευνών (Μάιος 2009 - Ιούλιος 2014). **Οι έρευνες αυτές αποτελούν το μοναδικό εργαλείο, σε πανελλαδικό επίπεδο, για την καταγραφή της κατάστασης και της πορείας του μεγαλύτερου τμήματος της πραγματικής οικονομίας στην Ελλάδα.***

Όπως και στις προηγούμενες έρευνες, έτσι και τώρα, υπάρχει μια σαφής καταγραφή των τάσεων του οικονομικού κλίματος καθώς και η παρακολούθηση των βασικών δεικτών λειτουργίας των μικρών επιχειρήσεων κατά το 2^ο εξάμηνο του 2014, ενώ παράλληλα επιχειρείται οικονομική **πρόβλεψη** για το 1^ο εξάμηνο του 2015. ■

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΟ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ, ΜΕ ΤΡΥΠΑ ΠΕΡΙΠΟΥ 1 ΔΙΣ ΕΥΡΩ ΣΤΟ ΤΖΙΡΟ ΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΕΚΠΤΩΣΕΩΝ ΕΚΤΙΜΑ Η ΕΣΕΕ

Οι έμποροι της λιανικής είχαν ως στόχο κατά τη διάρκεια των χειμερινών εκπτώσεων να πλησιάσουν τα επίπεδα του περυσινού τζίρου, χωρίς όμως αποτέλεσμα, αφού μεσοσταθμικά η μείωση κυμάνθηκε στο -17,3%, επαναφέροντας την αγοραστική κίνηση σε φθίνουσα πορεία και το ποσοστό της πτώσης του κύκλου εργασιών του πρώτου διμήνου του 2015, στα επίπεδα της μεταβολής μεταξύ των ετών 2011/2010 (-17,64%).

Τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιεί κάθε χρόνο το INEMY της ΕΣΕΕ σε συνεργασία με τους Εμπορικούς Συλλόγους, καθώς και με στοιχεία από μικρομεσαίες και μεγαλύτερες εμπορικές επιχειρήσεις από όλη τη χώρα, δεν επιτρέπουν να δημιουργούνται ψευδαισθήσεις για την πραγματικά επικρατούσα κατάσταση της ελληνικής αγοράς.

Η μεσοσταθμική μείωση της αγοραστικής κίνησης το 2015 σε σχέση με τις χειμερινές εκπτώσεις του 2014 (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2014: τζίρος σε απόλυτα νούμερα **5,37 δις ευρώ και μείωση - 2,37%** σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2013), κυμαίνεται στα επίπεδα του -17,3%, ενώ θα πρέπει να σημειωθεί πως ο εκτιμώμενος τζίρος για τη χειμερινή εκπτωτική περίοδο θα διαμορφωθεί το 2015 περίπου στα 4,44 δις ευρώ, **καταγράφοντας απώλειες 930 εκ. ευρώ** (μείωση -17,3% σε σχέση με τις Χειμερινές Εκπτώσεις του 2014).

Πιο αναλυτικά, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτώμενων (70%) δηλώνει ότι οι πωλήσεις ήταν συρρικνωμένες σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014, ενώ **δύο στους δέκα** (22%) ότι κινήθηκαν στα ίδια επίπεδα και μετά βίας **ένας στους δέκα** (8%) λίγο καλύτερα από πέρυσι. Όσον αφορά στο εύρος της μειούμενης εμπορικής κίνησης οι απαντήσεις ποικίλουν, καθώς το 23% δηλώνει πτώση της τάξης του 11 - 20%, άλλο ένα 23% μείωση πωλήσεων 21% - 30% και μόνο το 10% πτώση της τάξης του 0 -10%. **Ένας στους πέντε** (20%) δηλώνει ποσοστό πτώσης του 30 - 40% και σχεδόν **ένας στους τέσσερεις** (23%) δηλώνει πως η πτωτική τάση του τζίρου τους ξεπέρασε το 40%. Τέλος, η μεγάλη πλειοψηφία των ερωτηθέντων (92%) αποτύπωσε την ανύπαρκτη επίδραση που επέφερε το άνοιγμα των καταστημάτων την 1^η Κυριακή των χειμερινών εκπτώσεων στην τόνωση της καταναλωτικής δαπάνης, ενώ πρέπει να τονιστεί πως μόνο το 42% των καταστημάτων παρέμειναν ανοικτά τη Κυριακή 18 Ιανουαρίου.

Τα ποσοστά των εκπτώσεων, όπως συμβαίνει τα τελευταία χρόνια, κυμάνθηκαν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, καθώς η συντριπτική πλειοψηφία των εμπόρων προέβη σε γενναίες μειώσεις τιμών που ξεκινούσαν από το 30% και στις περισσότερες των περιπτώσεων ξεπερνούσαν το 50%, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις άγγιξαν και το 80%. Είναι χαρακτηριστικό πως πάνω από **5 στους 10** εμπόρους (55%) υποδεικνύουν ως καλύτερη περίοδο των χειμερινών εκπτώσεων το διάστημα από 12/1 έως 31/1, παρά τη διενέργεια των εκλογών. Αντίστοιχα **3 στους 10** υπέδειξαν την περίοδο από 1/2 έως 15/2 ως την πιο αποδοτική και λιγότερο από **2 στους 10** (15%) εκείνη από 16/2 έως 28/2,

παράμετρος η οποία υποδηλώνει την κάμψη της αγοραστικής κίνησης στα εμπορικά καταστήματα κατά τη διάρκεια του δεύτερου δεκαπενθημέρου του Φεβρουαρίου.

Έχει πλέον καταστεί κοινή αντίληψη, ακόμη και στους πλέον αδαείς σε ζητήματα λειτουργίας της αγοράς, πως η πολιτική λιτότητας έχει εξαντλήσει τις αντοχές του καταναλωτικού κοινού, με άμεση συνέπεια την περιορισμένη ανταπόκρισή του στις ιδιαίτερα θελκτικές χειμερινές εκπτώσεις, την ίδια ώρα που σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής οι αποπληθωριστικές τάσεις στην αγορά των τελευταίων δύο ετών έχουν παγιωθεί. Η εγχώρια αγορά, τον Ιανουάριο του 2015 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2014 σημείωσε κατακόρυφη πτώση -2,8% από -1,5% (Ιανουάριος 2014/2013), με αποτέλεσμα η αδιάλειπτη για 23ο μήνα υποχώρηση του επιπέδου των τιμών να διαμορφώσει τον Γενικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή στις 104,32 μονάδες, εξέλιξη που συνιστά τη χαμηλότερη επίδοση των τελευταίων περίπου 4,5 ετών.

Συνοψίζοντας, επισημαίνουμε:

- Το έντονο πρόβλημα ρευστότητας σε συνδυασμό με τις πολιτικές εξελίξεις επιδείνωσαν περαιτέρω τη κατανάλωση.
- Η εγχώρια αγορά, αδυνατεί να αντιδράσει στη δίνη των αλληλεπλήθων φοροεπιπρακτικών μέτρων, των χαμηλών εισοδημάτων, της υψηλής ανεργίας και της φτώχειας.
- Ο αποπληθωρισμός στην ελληνική αγορά, όχι μόνο έχει παγιωθεί αλλά επιδεινώθηκε περισσότερο τον φετινό Ιανουάριο.
- Περιπτώσεις με πολύ μεγάλα ποσοστά έκπτωσης, ενώ υπήρξαν ταμπέλες με τίτλους «Εκλογικές Εκπτώσεις» και «Δεύτερες Εκπτώσεις».
- Στο εμπορικό κέντρο της Αθήνας παρατηρήθηκε σχετικά μικρή υποχώρηση της καταναλωτικής κίνησης, ενώ σε συγκεκριμένες αγορές σταθεροποιητικές τάσεις σε αντίθεση με τις περισσότερες περιφερειακές αγορές.
- Οι πολιτικές διευθετήσεις δημιούργησαν επιπλέον καταναλωτική αδράνεια και εξασθένηση κάθε ενδιαφέροντός για αγορές την προεκλογική περίοδο.
- Φοβία του δυνητικού καταναλωτή τη μετεκλογική περίοδο και μέχρι την επίτευξη της πρώτης συμφωνίας με τους δανειστές.
- Η πρώτη εβδομάδα των εκπτώσεων, ακόμα και λίγο πριν τις εκλογές, παραμένει η πιο θετική περίοδος μέσα στις εκπτώσεις.
- Η τρύπα στον τζίρο των χειμερινών εκπτώσεων, εκτιμάται σε κάτι λιγότερο από ένα δις ευρώ, δημιουργώντας μεγάλο κενό στην ελληνική αγορά.
- Το ελληνικό εμπόριο συνεχίζει την μεγάλη προσπάθεια για ανάκαμψη, ενώ ο κλάδος του λιανεμπορίου συνεχίζει τις προσφορές μειωμένων τιμών στους καταναλωτές. ■

Ο.Α.Ε.Ε.: ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΣΕ ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Με νέα διάταξη του άρθρου 29 Ν.4321/2015 παρέχεται το δικαίωμα επιλογής κατάταξης σε κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία σε μια εκ των τριών αμέσως κατώτερων ασφαλιστικών κατηγοριών κλάδου σύνταξης από αυτή που υποχρεωτικά υπάγεται ο ασφαλισμένος.

Το δικαίωμα μπορούν να ασκήσουν ασφαλισμένοι που:

- Δεν το έχουν ασκήσει
- Το έχουν απωλέσει μέχρι τη δημοσίευση του Ν.4321/2015 (21-3-2015)
- Διατηρούν ήδη ενεργό δικαίωμα, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης, και επιθυμούν να το επεκτείνουν ως προς τον, κατά περίπτωση, αριθμό κατηγοριών που υπολείπονται (1,2).

Επισημαίνεται ότι η ένταξη στη νέα ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος κατάταξης σε κατώτερη κατηγορία, προσφέροντας, συνολικά, ευνοϊκούς όρους για την καταβολή των τρεχουσών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ασφαλισμένων. ■

Ο.Α.Ε.Ε.: ΝΕΑ ΡΥΘΜΙΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ Ν. 4321/2015

Με τις διατάξεις του άρθρου 28 Ν.4321/2015, περί «Ρυθμίσεων για την επανεκκίνηση της Οικονομίας» δίνεται νέα δυνατότητα ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τον ΟΑΕΕ.

Η νέα ρύθμιση προβλέπει:

- Εφάπαξ ή τμηματική εξόφληση με σημαντικές εκπτώσεις (έως και 100%) στα Τέλη Καθυστέρησης και το, από 1.1.2013, επιτόκιο.
- Μεγάλη διάρκεια τμηματικής καταβολής.
- Μη επιβάρυνση οφειλών έως 5.000€ με τόκο αποπληρωμής.
- Επιβάρυνση των άνω των 5.000€ οφειλών με μειωμένο επιτόκιο αποπληρωμής (3% ετησίως).
- Δυνατότητα ετεροχρονισμένης ένταξης στη ρύθμιση ασφαλισμένων που έχουν διακόψει την επαγγελματική τους δραστηριότητα και έχουν μηδενικό εισόδημα κατά το οικονομικό έτος 2015.

- Αυτοδίκαιη ένταξη σε 100 δόσεις, των ασφαλισμένων που τηρούν τους όρους του προσωρινού διακανονισμού Ν.3943/2011 και το υπόλοιπο της οφειλής τους είναι άνω των 15.000€.
- Ευνοϊκούς όρους τήρησης της ρύθμισης.

Το νέο πλαίσιο ρύθμισης σε συνδυασμό με τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος επιλογής κατάταξης έως και τρεις (3) κατώτερες ασφαλιστικές κατηγορίες, καθιστούν εφικτή τη δυνατότητα ανταπόκρισης των ασφαλισμένων στις οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον Οργανισμό.

Η προθεσμία ένταξης στη ρύθμιση λήγει την 30.4.2015.

Η ένταξη στη ρύθμιση συμβάλλει στην οικονομική σταθερότητα του Οργανισμού και παρέχει στους ασφαλισμένους/οφειλέτες όλα τα δικαιώματα του ενήμερου ασφαλισμένου (ασφαλιστική ικανότητα, ασφαλιστική ενημερότητα, συνταξιοδοτικές παροχές). ■

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ Ο.Α.Ε.Ε. ΣΤΙΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Το Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Ε. αποφάσισε τον έλεγχο των «νέων» ασφαλισμένων που έχουν την έδρα τους και ασκούν τη δραστηριότητά τους σε περιοχές προαιρετικής ασφάλισης κατ' αρχάς με τα κριτήρια του άρθρου 25 του Ν. 3846/2010 ανεξάρτητα από την ασφάλισή τους σε άλλο φορέα λόγω παράλληλης απασχόλησης και εφόσον προκύπτει υποχρέωση ασφάλισής τους στον ΟΑΕΕ, τότε να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 2084/1992 όπως ισχύουν.

Σύμφωνα με την απόφαση ΔΙΑΣΦ/Φ9/2/188243/2015 τροποποιείται η εγκύκλιος 80/2010 ως προς τον έλεγχο των κριτηρίων υπαγωγής ή μη στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ των δραστηριοποιούμενων προσώπων στις προαιρετικές περιοχές ασφάλισης.

Ειδικότερα:

Όσον αφορά τους «νέους» ασφαλισμένους, οι αρμόδιες περιφερειακές Υπηρεσίες του ΟΑΕΕ θα κρίνουν εφεξής, κατ' αρχήν, την υποχρέωση ή μη ασφάλισής τους στον ΟΑΕΕ βάσει των διατάξεων του άρθρου 25 του Ν.3846/2010 και σε καταφατική περίπτωση θα εφαρμόζουν τις διατάξεις περί επιλογής φορέα του άρθρου 39 του Ν. 2084/1992 όπως ισχύουν.

Έτσι στους δραστηριοποιούμενους «νέους» ασφαλισμένους με έδρα σε περιοχές όπου ισχύουν ειδικά πληθυσμιακά και εισοδηματικά κριτήρια, θα χορηγείται κατ' αρχήν τριετής απαλλαγή από την έναρξη του επαγγέλματος από την ασφάλιση του ΟΑΕΕ. Στη συνέχεια η σειρά ελέγχου των κριτηρίων υπαγωγής ή μη στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ διαμορφώνεται ως εξής:

- Περιοχές άσκησης δραστηριότητας.
- Εισοδηματικό κριτήριο.
- Εφόσον προκύπτει υποχρέωση ασφάλισης στον ΟΑΕΕ και πρόκειται για ασφαλισμένο άλλου φορέα κύριας ασφάλισης ή του Δημοσίου εφαρμογή των διατάξεων άρθρου 39 Ν.2084/1992 όπως ισχύει.
- Όσον αφορά τους παλαιούς ασφαλισμένους με έδρα σε περιοχές όπου ισχύουν ειδι-

κά πληθυσμιακά και εισοδηματικά κριτήρια εξακολουθούν να ισχύουν οι δοθείσες με την εγκύκλιο 80/2010 οδηγίες. Ειδικότερα, θα εξετάζεται η ύπαρξη ασφαλιστικής σχέσης με άλλον ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης πλην ΟΓΑ και σε αρνητική περίπτωση θα χορηγείται τριετής απαλλαγή από την έναρξη του επαγγέλματος από την ασφάλιση του ΟΑΕΕ. Στη συνέχεια η σειρά ελέγχου των κριτηρίων υπαγωγής ή μη στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ έχει ως εξής:

- Περιοχές άσκησης δραστηριότητας.
- Ύπαρξη ασφαλιστικής σχέσης με άλλον ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης πλην ΟΓΑ
- Εισοδηματικό κριτήριο. ■

Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΕΙ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΤΗΣ

Ο Κλάους Σράντερ από το Ινστιτούτο για την Παγκόσμια Οικονομία του Κιέλου σε συνέντευξη που παραχώρησε στην Deutsche Welle υποστηρίζει ότι δεν θεωρεί το υψηλό χρέος ως το κύριο πρόβλημα της Ελλάδας. Κι αυτό, σύμφωνα με τον Γερμανό οικονομολόγο, διότι ο χρόνος αποπληρωμής του είναι μεγάλος και τα επιτόκια πολύ χαμηλά.

«Η Ελλάδα έχει πολλά σημαντικά προβλήματα. Το βασικότερο είναι ότι από χρόνο σε χρόνο βρίσκεται στο χείλος της χρεοκοπίας. Εάν δεν υπήρχαν τα προγράμματα διάσωσης η Ελλάδα θα είχε πρόβλημα ρευστότητας», απαντά ο Κλάους Σράντερ, σε ερώτηση αναφορικά με τα ποια θεωρεί τα βασικότερα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας.

«Η Ελλάδα κατά τη γνώμη μου συνεχίζει να έχει δομικά προβλήματα. Δεν έχει καταφέρει να δημιουργήσει ένα σταθερό επιχειρηματικό πλαίσιο. Στη δεκαετία του 2000 κατάφερε να πάρει φθινό χρήμα από πολλές επενδυτικές τράπεζες της ευρωζώνης, οι οποίες πίστεψαν ότι θα έχουν επικερδείς δοσοληψίες με την Ελλάδα. Αυτό οδήγησε σε μεγάλη ζήτηση και σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Οι καιροί του φθινού χρήματος έχουν περάσει όμως ανεπιστρεπτή και για αυτό θα ήταν χρήσιμο η Ελλάδα να δημιουργήσει μια σταθερή βάση που να στηρίζεται στις εξαγωγές», προσθέτει ο Γερμανός οικονομολόγος.

Συχνά ακούγεται από πολλές πλευρές η άποψη ότι «η βαριά βιομηχανία της Ελλάδας» είναι ο τουρισμός. Ο Κλάους Σράντερ, από την πλευρά του, θεωρεί ότι ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί ο τουρισμός στην Ελλάδα δεν μπορεί να αποτελέσει σε βάθος χρόνου μια σταθερή οικονομική βάση με μεγάλες αναπτυξιακές προοπτικές.

«Στον τομέα του τουρισμού στην Ελλάδα προσφέρονται θέσεις για τις οποίες δεν απαιτούνται υψηλά προσόντα, ενώ και οι αμοιβές δεν είναι καλές. Τις τελευταίες δεκαετίες δεν έχουν γίνει μεγάλες επενδύσεις στον τουρισμό. Δεν έχει επιτευχθεί ένα υψηλό επίπεδο τουρισμού με αποτέλεσμα να απομένουν να γίνουν ακόμη πολλά στον τομέα αυτό. Θα πρέπει να αναζητηθούν ιδιώτες επενδυτές, να εκσυγχρονιστεί ο φθινός τουρισμός και να βελτιωθούν οι προσφορές», εκτιμά ο Γερμανός ειδικός.

Ο Σράντερ επισημαίνει επίσης πως τα περισσότερα ξενοδοχεία στην Ελλάδα έχουν κατασκευαστεί κατά τις δεκαετίες του 1970 και 1980, ενώ παράλληλα θα πρέπει σήμερα να προσφέρουν σύγχρονες υποδομές - π.χ. για συνεδριακό τουρισμό - αλλά και πρόσθετα πακέτα χαλάρωσης και περιποίησης. Επισημαίνει, μάλιστα, πως στους τομείς αυτούς χώρες όπως η Τουρκία και η Ισπανία έχουν πολύ περισσότερα να προσφέρουν.

Στην επισήμανση ότι ο αγροτικός τομέας είναι ένα ακόμη παραγωγικό πεδίο στο οποίο η Ελλάδα θα μπορούσε να αναπτυχθεί, ο Γερμανός οικονομολόγος εκτιμά πως δεν είναι η γεωργία αυτή που θα σώσει την ελληνική οικονομία αλλά ο βιομηχανικός τομέας. Ο ίδιος δίνει, μάλιστα, συγκεκριμένα παραδείγματα άλλων χωρών της ανατολικής και κεντρικής Ευρώπης, όπως της Ουγγαρίας, της Πολωνίας και της Σλοβακίας.

«Στη δεκαετία του 1990 οι χώρες αυτές αντιμετώπιζαν πολλά προβλήματα αλλά σιγά-σιγά χάρη στις ξένες επενδύσεις κατάφεραν να προσφέρουν υψηλής ποιότητας προϊόντα. Δείτε για παράδειγμα ότι η Volkswagen δεν παράγει πλέον τις μηχανές για το Golf στο Βόλφσμπουργκ, αλλά στην γειτονική Τσεχία. Πολλά Audi παράγονται στην Ουγγαρία», αναφέρει ο Κλάους Σράντερ.

Εκτιμά ακόμη ότι η Ελλάδα θα πρέπει επιπροσθέτως να επενδύσει στην παιδεία, ενώ προτείνει και επενδύσεις στα σύγχρονα δίκτυα συγκοινωνιών αλλά και στην αποτελεσματική διοίκηση, ώστε να καταφέρει η Ελλάδα να γίνει μια ελκυστική χώρα για ξένες επενδύσεις. ■

Πηγή: Deutsche Welle

«ΩΡΙΜΑΖΕΙ» Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΙΝΤΕΡΝΕΤ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ 7 ΣΤΟΥΣ 10 ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Επτά στους δέκα Έλληνες χρησιμοποιούν το Ίντερνετ (69,7%), και έξι στους δέκα (60,4%) σε καθημερινή βάση, σύμφωνα με την έρευνα Web ID της Focus Bari.

Όπως αναφέρεται σε σχετικό δημοσίευμα στην ιστοσελίδα του ΣΕΠΕ, η χρήση είναι ακόμα μεγαλύτερη στις νεαρές ηλικίες, με τους νέους 13-17 ετών να χρησιμοποιούν το Ίντερνετ σε ποσοστό 96,9% (το 87% καθημερινά), ενώ στις ηλικίες 18-24 το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφώνεται σε 98,1% (το 94,4% καθημερινά).

Η έρευνα διενεργήθηκε σε δείγμα 12.000 ατόμων, ηλικίας 13-74 ετών, το διάστημα Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου 2014 και βάσει αυτής η διείσδυση του Διαδικτύου βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο της στο νομό Αττικής, φθάνοντας το 76,8%, με τη Θεσσαλονίκη να ακολουθεί με 73,7% και την υπόλοιπη Ελλάδα να βρίσκεται - κατά μέσο όρο - στο 61,2%.

Οι Έλληνες χρήστες «σερφάρουν» πλέον, περισσότερες από δύο ώρες την ημέρα, με τον μέσο όρο χρήσης του Ίντερνετ στη χώρα να είναι τα 135 λεπτά.

Οι άνδρες αφιερώνουν στην on-line περιήγηση 140 λεπτά, με τις γυναίκες να ακολουθούν με 129 λεπτά. Ο μέσος όρος ημερήσιας χρήσης του Διαδικτύου αυξάνεται στις μικρότερες ηλικίες, καθώς οι νέοι ηλικίας 18-24 ετών αφιερώνουν στο Διαδίκτυο 177 λεπτά και εκείνοι ηλικίας 13-17 ετών 142 λεπτά.

Αυξανόμενη βγαίνει η χρήση του Διαδικτύου και από τις μεγαλύτερες ηλικίες, με το μέσο χρόνο παραμονής στο Internet να διαμορφώνεται στα 101 λεπτά για την ηλικιακή ομάδα 65-74 ετών και στα 111 λεπτά για τις ηλικίες 55-64 ετών.

Οι Έλληνες συνεχίζουν να στρέφονται στις φορητές συσκευές. Την τάση του mobile υιοθετούν, κατά κύριο λόγο, οι νέοι ηλικίας 25-44 ετών, με ενδεικτικό, προς αυτήν την κατεύθυνση, το γεγονός ότι το 58,8% όσων σκοπεύουν να αγοράσουν tablet μέσα στον επόμενο ένα χρόνο προέρχονται από αυτήν την ηλικιακή κατηγορία.

Οι συσκευές πρόσβασης, που χρησιμοποιούνται, πλέον, είναι ο φορητός υπολογιστής (41,9%), το κινητό τηλέφωνο (31,1%), ο σταθερός υπολογιστής (30,2%), το tablet με 10,8%, ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό, το 0,6%, συνδέεται μέσω μιας συσκευής smart tv.

Οι Έλληνες χρήστες του Διαδικτύου παρουσιάζονται επίσης φανατικοί των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, αφού περισσότεροι από ένας στους δύο, ποσοστό 52,4%, κάνει πλέον χρήση των κοινωνικών δικτύων.

Ειδικά σε ό,τι αφορά στην ηλικιακή ομάδα των 18-44 η χρήση αυξάνεται στο 69,3%. Το Facebook είναι το κοινωνικό δίκτυο με τους περισσότερους χρήστες στην Ελλάδα, καθώς το ποσοστό όσων έχουν λογαριασμό στη δημοφιλή ιστοσελίδα ανέρχεται σε 48,3%, δεύτερο στις προτιμήσεις έρχεται το google+ με 9,2%, ακολουθεί το Youtube με 8,7%, με το Twitter να έπεται με 7,5%. Ο δε μέσος χρόνος παραμονής στα social media είναι 77,9 λεπτά την ημέρα.

Σε ό,τι αφορά στη χρήση προσωπικού υπολογιστή στις ηλικίες 7-12 ετών, η διείσδυση είναι 94,5%, ενώ περισσότερα από τρία στα πέντε παιδιά χρησιμοποιούν υπολογιστή σε καθημερινή βάση. Η δε χρήση του ίντερνετ ανέρχεται ποσοστιαία στο 86%. Πάνω από ένα στα έξι παιδιά συνδέονται μέσω tablet/iPad (ποσοστό 19,8%), ενώ το 41,9% επιλέγει το φορητό υπολογιστή και το 39,1% τον σταθερό, με το 5,2% να συνδέεται μέσω κινητού τηλεφώνου.

Επίσης, περισσότερα από δύο στα δέκα παιδιά ηλικίας 7 έως 12 ετών έχουν κινητό τηλέφωνο. Συγκεκριμένα, το 22,3% των αγοριών και το 19,4% των κοριτσιών ηλικίας 7-12 ετών έχει κινητό τηλέφωνο, ενώ στην κατηγορία 7-9 ετών τα ποσοστά χρήσης είναι 10,6% στα αγόρια και 8% στα κορίτσια, ενώ σε εκείνη των 10-12 ετών είναι 34% στα αγόρια και 30,8% στα κορίτσια.

Παράλληλα, αυξάνονται οι καταγγελίες για παράνομο περιεχόμενο ή δραστηριότητα στο Ίντερνετ. Ο συνολικός αριθμός καταγγελιών, που υποβλήθηκαν στην Ελληνική Ανοικτή Γραμμή SafeLine στη διάρκεια του 2014, διαμορφώθηκε σε 3.435, ενώ το 2013 οι αναφορές είχαν ανέλθει 3.904.

Παρά το γεγονός ότι ο συνολικός αριθμός καταγγελιών παρουσιάζει μικρές διακυμάνσεις από έτος σε έτος, οι καταγγελίες των χρηστών γίνονται, πλέον, πιο ποιοτικά στοχευμένες από παρελθόντα έτη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, που δημοσιοποίησε η SafeLine, στο πλαίσιο του σημερινού εορτασμού της Ημέρας Ασφαλούς Διαδικτύου 2015, η κατηγορία που διακρίνεται από το μεγάλο αριθμό καταγγελιών, που την αφορά, είναι αυτή της παραβίασης Προσωπικών Δεδομένων, με ποσοστό 35% (από 34% το 2013).

Εντυπωσιακό χαρακτηρίζει η SafeLine το εύρημα ότι η κατηγορία της Παιδικής Πορνογραφίας, με 20% από 12% το 2013, καταλαμβάνει το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό καταγγελιών το 2014.

Για πρώτη χρονιά, φέτος, το ποσοστό αυτό έφτασε το 20%, οκτώ ποσοστιαίες μονάδες αυξημένο συγκριτικά με το περυσινό έτος. Στην τρίτη θέση των ζητημάτων, που αφορούν το Διαδίκτυο και συγκέντρωσαν τις περισσότερες καταγγελίες στην Ελλάδα το 2014, βρίσκονται οι οικονομικές απάτες με ποσοστό 18% (έναντι 16% ένα χρόνο νωρίτερα).

Επιπλέον, σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα της Ανοικτής Γραμμής Safeline, το 7% των αναφορών που έλαβε, το 2014, αφορούσαν σε απειλές, που έλαβαν χώρα στο διαδίκτυο. Εγκλήματα, όπως ο ρατσισμός, η εξύβριση ή η συκοφαντική δυσφήμιση, η παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών και η παραβίαση πνευματικής ιδιοκτησίας ακολουθούν με χαμηλότερα ποσοστά.

Τα κοινωνικά δίκτυα, με επικρατέστερο το Facebook, έκαναν - και για το 2014 - ιδιαίτερα έντονη την παρουσία τους, συγκεντρώνοντας μεγάλο όγκο των αναφορών. Συγκεκριμένα, το 30% των καταγγελιών το 2014 σχετίζονταν με παραβιάσεις και παράνομες δραστηριότητες μέσα από ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Η τάση αυτή είναι ανοδική τα τελευταία χρόνια.

Από το 2012, καταγράφεται μια ραγδαία αύξηση των καταγγελιών (845 καταγγελίες), που αφορούσαν το Facebook και ο αριθμός αυτός αυξήθηκε ακόμη περισσότερο το 2013 (η SafeLine έλαβε 1.551 καταγγελίες). ■

ΙΔΡΥΣΕΙΣ - ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ Ν. ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΔΙΜΗΝΟΥ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ - ΜΑΡΤΙΟΥ 2015

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Μητρώου του Επιμελητηρίου μας, ο αριθμός των επιχειρήσεων του Νομού μας που ξεκίνησαν ή διέκοψαν τη λειτουργία τους στο **δίμηνο Φεβρουαρίου - Μαρτίου 2015**, ανά μήνα, έχει ως εξής:

ΜΗΝΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΙΔΡΥΘΗΚΑΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΚΟΨΑΝ
Φεβρουάριος 2015	18	15
Μάρτιος 2015	24	11
ΣΥΝΟΛΑ:	42	26

(Στοιχεία 5/4/2015)

Η ΕΛΛΑΔΑ, Η ΤΡΙΤΗ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΗ ΨΗΦΙΑΚΑ ΧΩΡΑ ΤΗΣ Ε.Ε. ΤΩΝ 28

Ψηφιακό έλλειμμα τόσο στην οικονομία όσο και στην κοινωνία, παρά την πρόοδο σε επιμέρους τομείς, εξακολουθεί να αντιμετωπίζει η Ελλάδα, που αξιολογείται ως η τρίτη λιγότερο αναπτυγμένη ψηφιακά χώρα της Ε.Ε. των 28. Σε μια συγκυρία, όπου η Τεχνολογία μπορεί να αναδειχθεί σε εθνικό στρατηγικό πλεονέκτημα, η Ελλάδα κατατάσσεται, μόλις, 26η μεταξύ των 28 κρατών - μελών της Ε.Ε., σύμφωνα με το Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (Digital Economy and Society Index-DESI) 2015.

Ένα νέο εργαλείο, που αξιολογεί την πρόοδο των χωρών ως προς την ψηφιακή οικονομία και κοινωνία, ενεργοποιεί η Επιτροπή Ο δείκτης DESI, που κατήρτισε και παρουσίασε χθες, για πρώτη φορά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, συνιστά ένα νέο εργαλείο, το οποίο αξιολογεί την πρόοδο των χωρών, ως προς την ψηφιακή οικονομία και κοινωνία. Ο νέος σύνθετος δείκτης αξιολογεί μια σειρά επιμέρους δεικτών, που αφορούν πέντε βασικές παραμέτρους: Συνδεσιμότητα, Ανθρώπινο Κεφάλαιο, Χρήση του Διαδικτύου, Ενσωμάτωση της Ψηφιακής Τεχνολογίας και Ψηφιακές Δημόσιες Υπηρεσίες.

Ο DESI 2015 καταρτίστηκε με βάση δείκτες που αφορούν, κατά κύριο λόγο, το ημερολογιακό έτος 2014, με τις βαθμολογίες των χωρών να κυμαίνονται από το 0 έως 1 (σας όσο υψηλότερη είναι η βαθμολογία τόσο καλύτερες είναι οι επιδόσεις της χώρας). Η Ελλάδα, με συνολική βαθμολογία 0,36, κατατάσσεται στην 26^η θέση μεταξύ των 28 κρατών - μελών της Ε.Ε., ξεπερνώντας σε επιδόσεις μόνο τη Βουλγαρία με βαθμολογία 0,33 και τη Ρουμανία με 0,31. Αντίθετα, τις καλύτερες ψηφιακές επιδόσεις έχει η Δανία με συνολική βαθμολογία 0,68, με δεύτερη τη Σουηδία με 0,66 και τρίτη την Ολλανδία με 0,63, με το μέσο όρο της ΕΕ-28 να βρίσκεται στο 0,47 και τη χώρα μας να υπολείπεται έναντι αυτού.

DIMENSION	SUB-DIMENSION	INDICATOR	BREAKDOWN	UNIT	BEST 2014 (Data on data available - mostly of 2013)	BEST 2013 (Data on data available - mostly of 2014)	Weight in the digital performance score (%)
1. Connectivity	1a Fixed Broadband (BB)	1a1 Fixed BB Coverage	All households	% households	97%	97%	25
		1a2 Fixed BB Take-up	All households	% households	69%	70%	
	1b Mobile Broadband (BB)	1b1 Mobile BB Take-up	All subscriptions	Subscribers per 100 people	58	67	
		1b2 Spectrum	Spectrum to be purchased at EU level	% of the target	67%	70%	
	1c Speed	1c1 Next-generation Access (NGA) Coverage	All households	% households	62%	62%	
		1c2 Subscriptions to Fast BB	All fixed BB subscriptions	% of subscriptions, >= 50Mbps	18%	22%	
1d Affordability	1d1 Fixed BB Price	All (standalone Fixed Broadband internet Access offers)	Percentage of individual gross income (in EUR, taking into account purchase power parity)	1.4%	1.5%		
2. Digital Skills	2a Basic Skills and Usage	2a1 Internet Users	All individuals (aged 16-74)	% individuals	72%	75%	25
		2a2 Basic Digital Skills	All individuals (aged 16-74)	% individuals	55%	59%	
	2b Advanced Skills and Development	2b1 Information and Communication Technology (ICT) Specialists	Employed individuals	% individuals	2.8%	2.8%	
		2b2 STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) Graduates	All individuals 20 to 29 years old	Graduates in STEM per 1000 individuals	17	17	
3. Online Activities	3a Content	3a1 News	All individuals (aged 16-74)	% individuals who used internet in the last 3 months	64%	67%	15
		3a2 Music, Videos and Games	All individuals (aged 16-74)	% individuals who used internet in the last 3 months	47%	49%	
		3a3 Video on Demand	Households that have a TV	% households	19%	19%	
		3a4 Internet Protocol Television (IPTV)	Households that have a TV	% households	13%	13%	
	3b Communication	3b1 Video Calls	All individuals (aged 16-74)	% individuals who used internet in the last 3 months	18%	17%	
		3b2 Social Networks	All individuals (aged 16-74)	% individuals who used internet in the last 3 months	62%	64%	
	3c Transactions	3c1 Banking	All individuals (aged 16-74)	% individuals who used internet in the last 3 months	10%	17%	
		3c2 Shopping	All individuals (aged 16-74)	% internet users (last year)	61%	63%	
4. Integration of Digital Technology	4a Business Digitization	4a1 Factory's information sharing	All enterprises (no financial sector, 10+ employees)	% enterprises	26%	31%	20
		4a2 Radio Frequency Identification (RFID)	All enterprises (no financial sector, 10+ employees)	% enterprises	1.0%	1.0%	
		4a3 Social Media	All enterprises (no financial sector, 10+ employees)	% enterprises	15%	14%	
		4a4 Clouds	All enterprises (no financial sector, 10+ employees)	% enterprises	10%	11%	
		4a5 Cloud	All enterprises (no financial sector, 10+ employees)	% enterprises	/	11%	
	4b eCommerce	4b1 Staff's Selling Online	SMEs (no financial sector, 10-249 employees)	% of SMEs	14%	15%	
		4b2 eCommerce Turnover	SMEs (no financial sector, 10-249 employees)	% turnover	6.9%	6.6%	
		4b3 Selling Online - Cross-border	SMEs (no financial sector, 10-249 employees)	% of SMEs	6.9%	6.9%	
5. Digital Public Services	5a eGovernment	5a1 eGovernment Users	All individuals (aged 16-74)	% internet users (last year)	27%	32%	15
		5a2 Pre-filled Forms	Services assessed in the eGovernment Benchmark	Score (0 to 100)	46	45	
		5a3 Online Service Completion	Services assessed in the eGovernment Benchmark	Score (0 to 100)	72	75	
		5a4 Open Data	Aggregate score	Score (0 to 700)	/	376	
	5b eHealth	5b1 Medical Data Exchange	All general practitioners	% general practitioners	36%	36%	
		5b2 ePrescription	All general practitioners	% general practitioners	27%	27%	

Καλύτερες και χειρότερες επιδόσεις

Από τους επιμέρους δείκτες, που απαρτίζουν τον DESI, η Ενσωμάτωση της Ψηφιακής Τεχνολογίας από τις Επιχειρήσεις είναι ο τομέας, στον οποίο η Ελλάδα έχει τις καλύτερες επιδόσεις σε σύγκριση με όλες τις άλλες παραμέτρους, δεδομένου ότι έχει βαθμολογηθεί με 0,31 και βρίσκεται στην 19η θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Επιπλέον, οι Ψηφιακές Δημόσιες Υπηρεσίες είναι ο τομέας, στον οποίο η Ελλάδα, επίσης, έχει σημειώσει τη μεγαλύτερη βελτίωση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Με βαθμολογία 0,35, ανέβηκε από την 27η θέση πέρυσι στην 21η φέτος, ωστόσο, οι επιδόσεις είναι χαμηλότερες από το μέσο όρο της Ε.Ε. όσον αφορά τους περισσότερους δείκτες ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών.

Στο μεταξύ, η Ελλάδα έχει βελτιωθεί σημαντικά σε ό,τι αφορά τη Συνδεσιμότητα, αλλά οι επιδόσεις της εξακολουθούν να είναι χαμηλότερες των περισσότερων χωρών, καθώς, με βαθμολογία 0,41, η χώρα κατατάσσεται στην 26η θέση. Όσον αφορά το Ανθρώπινο Κεφάλαιο, η Ελλάδα, με βαθμολογία 0,36, καταλαμβάνει, επίσης, την 26η θέση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., παρουσιάζοντας μικρή μόνο βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος (0,33). Στη Χρήση του Διαδικτύου, η Ελλάδα βαθμολογείται με 0,33 (έναντι 0,30 το προηγούμενο έτος) και βρίσκεται, επίσης, στην 26η θέση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε.

Μακρύς δρόμος

Σύμφωνα με τον DESI 2015, στην Ελλάδα η πρόσβαση σε δίκτυα νέας γενιάς είναι διαθέσιμη μόνο στο 27% των νοικοκυριών, πολύ κάτω από το μέσο όρο της Ε.Ε., που είναι 62%. Τι δείχνει, για την Ελλάδα, ο δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI), που ανακοινώθηκε για πρώτη φορά χθες Επιπλέον, μόνο το 2,6% των σταθερών διαδικτυακών συνδρομών αφορούν συνδέσεις υψηλής ταχύτητας έναντι 22% στην Ε.Ε., ενώ - σε επίπεδο τιμής - το κόστος της μεμονωμένης σταθερής ευρυζωνικής συνδρομής ανέρχεται στο 1,8% του μέσου κατά κεφαλήν ακαθάριστου εισοδήματος (1,3% στην Ε.Ε.).

Επίσης, μόνο το 45% των Ελλήνων διαθέτει, τουλάχιστον, ένα βασικό επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων, την ίδια στιγμή που η χώρα έχει το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό ειδικών σε ΤΠΕ στο σύνολο του εργατικού δυναμικού της μεταξύ όλων των χωρών της Ε.Ε. (1,4%). Επίσης, έχει χαμηλότερες επιδόσεις σε σχέση με το μέσο όρο της Ε.Ε. όσον αφορά τους πτυχιούχους STEM (θετικών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών), με το 1,4% των Ελλήνων ηλικίας 20 - 29 ετών να έχουν πτυχίο αυτής της κατηγορίας.

Στο μεταξύ, τα ποσοστά των Ελλήνων, που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές τραπεζικές υπηρεσίες (21%) ή πραγματοποιούν ηλεκτρονικές αγορές (40%) είναι πολύ χαμηλότερα από το μέσο όρο της Ε.Ε. (57% και 63% αντίστοιχα).

Πάντως, το ποσοστό των επιχειρήσεων, που χρησιμοποιούν τεχνολογίες, όπως ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών (40%) και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (17%) είναι υψηλότερο από το μέσο όρο της Ε.Ε. (31% και 14% αντίστοιχα). Ωστόσο, δεν υπάρχουν πολλές ελληνικές επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν RFID (2,6%), ηλεκτρονικά τιμολόγια (4,8% το 2014) ή υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους (4,7%). Πολύ λίγες ΜμΕ στην Ελλάδα πραγματοποιούν πωλήσεις μέσω Διαδικτύου (9,1%) και ακόμη λιγότερες πραγματοποιούν διαδικτυακές πωλήσεις σε άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. (4,3%).

Τέλος, η βαθμολογία της Ελλάδας είναι υψηλότερη από το μέσο όρο της Ε.Ε. όσον αφορά το ποσοστό των χρηστών του Διαδικτύου, που έχουν υποβάλει συμπληρωμένα έντυπα στη δημόσια διοίκηση (38%). Ωστόσο, μόνο το 17% των Ελλήνων γενικών ιατρών ανταλλάσσουν ιατρικά δεδομένα με ηλεκτρονικά μέσα, (έναντι 36% στην Ε.Ε.). Επιπλέον, η Ελλάδα πρέπει να αυξήσει τις επιδόσεις της σε σχέση με την ηλεκτρονική συνταγογράφηση, καθώς μόνο το 18% των γενικών ιατρών διαβιβάζουν ηλεκτρονικά συνταγές στους φαρμακοποιούς.

Ευρωπαϊκές επιδόσεις

Όπως αποκαλύπτει ο Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας, που παρουσιάστηκε χθες στο πλαίσιο του φόρουμ Digital4EU στις Βρυξέλλες, σήμερα οι περισσότεροι Ευρωπαίοι χρησιμοποιούν το διαδίκτυο τακτικά: 75% το 2014 (έναντι 72% το 2013), ποσοστό που κυμαίνεται από 93% στο Λουξεμβούργο μέχρι 48% στη Ρουμανία.

Επιπλέον, οι Ευρωπαίοι πολίτες επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε οπτικοακουστικό υλικό στο διαδίκτυο, καθώς το 49% των όσων χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο παίζουν ή κατεβάζουν παιχνίδια, εικόνες, ταινίες ή μουσική, ενώ το 39% των νοικοκυριών, που έχουν τηλεόραση, παρακολουθούν βίντεο on demand.

Στο μεταξύ, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξακολουθούν να συναντούν εμπόδια όσον αφορά το ηλεκτρονικό εμπόριο, αφού μόνο το 15% εξ αυτών πωλεί προϊόντα μέσω Διαδικτύου και από το ποσοστό αυτό, λιγότερες από τις μισές κάνουν πωλήσεις εκτός συνόρων.

Επιπρόσθετα, οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες αποτελούν καθημερινή πραγματικότητα σε ορισμένες χώρες, ενώ είναι σχεδόν ανύπαρκτες σε άλλες: Το 33% των χρηστών του Διαδικτύου στην Ευρώπη χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά έντυπα για τη διαβίβαση πληροφοριών σε δημόσιες αρχές, με ποσοστά που κυμαίνονται από 69% στη Δανία έως 6% στη Ρουμανία. Το 26% των γενικών ιατρών στην Ευρώπη χρησιμοποιούν ηλεκτρονική συνταγογράφηση για να στέλνουν συνταγές σε φαρμακοποιούς μέσω διαδικτύου, αλλά το ποσοστό αυτό κυμαίνεται από 100% στην Εσθονία μέχρι 0% στη Μάλτα. ■

ΑΝΑΠΤΥΣΣΕΤΑΙ ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Σύμφωνα με μελέτη της IBHS ο κλάδος των ηλεκτρονικών αγορών στην χώρα μας τα τελευταία χρόνια εμφανίζει σημαντική ανάπτυξη λόγω των χαμηλότερων τιμών σε σχέση με τα συμβατικά καταστήματα, ενώ οι καταναλωτές σταδιακά εξοικειώνονται ολοένα και περισσότερο με την τεχνολογία.

Βάσει στοιχείων του ELTRUN, το 2013 οι συνολικές πωλήσεις των ελληνικών και ξένων e-shop σε Έλληνες καταναλωτές διαμορφώθηκαν σε €3,2 δισ., σημειώνοντας σημαντική άνοδο 25% από το προηγούμενο έτος. Η αγορά εκτιμάται ότι ενισχύθηκε περαιτέρω το 2014, καθώς οι καταναλωτές αύξησαν κατά περίπου 10% τον αριθμό των προϊόντων και υπηρεσιών που αγόρασαν διαδικτυακά κατά τη διάρκεια του έτους. Επιπλέον, η συχνότητα των on-line αγορών αυξήθηκε από μια για κάθε μήνα του 2013 σε 3 ανά 2 μήνες το 2014. Οι on-line καταναλωτές το 2013 ανήλθαν σε περίπου 2,2 εκ. (από 1,9 εκ. το 2012), αποτελώντας μόνο το 35% των χρηστών του διαδικτύου, σε σχέση με 70% στη Δυτική Ευρώπη.

Επιπλέον, μόνο το 60%-65% των αγορών πραγματοποιούνται από ελληνικά site, με τους Ευρωπαίους καταναλωτές να προτιμούν τα εθνικά site για το 90% των αγορών τους. Τα ελληνικά e-shop έχουν υλοποιήσει διαχρονικά σημαντική αναβάθμιση σε τομείς όπως η ασφάλεια των συναλλαγών, οι εναλλακτικοί τρόποι πληρωμής, η λειτουργικότητα και φιλικότητα της ιστοσελίδας και οι υπηρεσίες υποστήριξης. Αναλυτικά, σύμφωνα με έρευνα του ELTRUN για το 2014, το 70% των e-shop αναφέρει αναλυτικά τους όρους χρήσης των συναλλαγών (61% το 2012), ενώ αύξηση σε 68% εμφανίζει το ποσοστό όσων αναφέρουν ξεκάθαρα την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένα (60% το 2012). Αντιθέτως, το 10% κρίνεται επισφαλές ως προς την ασφάλεια των συναλλαγών λόγω έλλειψης εταιρικής πληροφόρησης, ελλείψεις στις οποίες αποδίδεται η γενικότερη καχυποψία πολλών καταναλωτών για τις ηλεκτρονικές αγορές.

Η αντικαταβολή αποτελεί τον πιο συνηθισμένο τρόπο πληρωμής, καθώς εφαρμόζεται στο 91% των e-shop, φανερώνοντας τη δυσπιστία των αγοραστών για την ασφάλεια των συναλλαγών. Επίσης, το 81% παρέχει δυνατότητα χρήσης πιστωτικής κάρτας και το 72% χρεωστικής, ποσοστά ιδιαίτερα αυξημένα σε σχέση με το 2012.

Σύμφωνα με τον κ. Χρυσόστομο Κάτση, Διευθύνοντα Σύμβουλο της Infobank Hellastat, «Ο κλάδος έχει περιθώρια για ακόμα μεγαλύτερη ανάπτυξη, δεδομένων των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στην Ελλάδα και του χαμηλού - συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες- αριθμού των on-line αγοραστών. Πάντως, απαραίτητη προϋπόθεση για ακόμα μεγαλύτερη διείσδυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών στην καταναλωτική συμπεριφορά των Ελλήνων αποτελεί η αύξηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα e-shop, κάτι που θα επιτευχθεί μέσω βελτίωσης της ασφάλειας των συναλλαγών». ■

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ - ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΕΤΟΥΣ 2014

Με σκοπό την ελάφρυνση του φόρτου εργασίας των λογιστών, η Γενική Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων ανακοινώνει ότι θα δοθεί παράταση έως την 30 Σεπτεμβρίου 2015 των καταστάσεων πελατών-προμηθευτών του έτους 2014.

Αναφορικά με τις καταστάσεις πελατών - προμηθευτών έτους 2015, ανακοινώνεται ότι η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων θα προβεί κατόπιν συνεργασίας και διαβούλευσης με όλα τα σωματεία των λογιστών, σε βελτιώσεις του τρόπου υποβολής των εν λόγω καταστάσεων προκειμένου να μειωθεί το διοικητικό κόστος στις επιχειρήσεις και να διευκολυνθεί το έργο των λογιστών. ■

ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Εγκύκλιος Γενικής Γραμματεία Δημοσίων εσόδων ΠΟΛ. 1045/10-2-2015

Σε συνέχεια της ΠΟΛ 1084/24-3-2014 (ΑΔΑ: ΒΙΗΡΗ-ΞΦΗ) εγκυκλίου, με την οποία δόθηκαν οδηγίες στις ΔΟΥ ως προς τη λύση και θέση σε εκκαθάριση των κεφαλαιουχικών και προσωπικών εταιρειών, με την παρούσα, παρέχονται διευκρινίσεις αναφορικά με τη διακοπή της επιχειρηματικής δραστηριότητας των φυσικών, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.

Ειδικότερα:

Με τις διατάξεις του άρθρου 8 της ΠΟΛ 1006/2013 (ΦΕΚ 19 Β΄ 2014) Απόφασης, ορίζεται ότι, τα φυσικά πρόσωπα υποχρεούνται, να υποβάλουν, εντός δέκα (10) ημερών από την οριστική παύση της δραστηριότητάς τους, το έντυπο **Μ4 «Δήλωση**

Διακοπής Εργασιών».

Ως οριστική παύση, νοείται, η μη άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, η πώληση της επιχείρησης, η συγχώνευση ή η απορρόφησή της, κλπ

Σε περίπτωση θανάτου φυσικού προσώπου που ασκούσε επιχειρηματική δραστηριότητα και μη συνέχισης της επιχείρησης από τους κληρονόμους, η δήλωση διακοπής υποβάλλεται από έναν τουλάχιστον κληρονόμο, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας αποποίησης, που

προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 1847 του Αστικού Κώδικα. Στην περίπτωση συνέχισης της επιχείρησης, λόγω κληρονομικής διαδοχής από τον / τους κληρονόμο/ους, υποβάλλεται δήλωση διακοπής εντός δέκα (10) ημερών από την ενεργό ανάμειξή τους και όχι πέραν των δέκα (10) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας αποποίησης, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Ως ημερομηνία διακοπής, σε κάθε περίπτωση, καταχωρείται στο υποσύστημα Μητρώου η ημερομηνία θανάτου του φυσικού προσώπου ενώ συνυποβάλλεται ευκρινές φωτοαντίγραφο της ληξιαρχικής πράξης θανάτου και το έντυπο Μ7 «**Δήλωση Σχέσεων Φορολογουμένου**».

Επιπλέον, με τις ως άνω διατάξεις ορίζεται ότι, τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες υποβάλλουν το έντυπο Μ4 «**Δήλωση Διακοπής Εργασιών**», εντός δέκα (10) ημερών, από τη λήξη των εργασιών της εκκαθάρισης ή από την ανακοίνωση διαγραφής τους από το ΓΕΜΗ, όπου απαιτείται.

Στις περιπτώσεις που, τα πρόσωπα αυτά, δεν τίθενται σε εκκαθάριση, υποβάλλουν το ίδιο έντυπο, εντός δέκα (10) ημερών από τη λύση τους ή την παύση των εργασιών τους, κατά περίπτωση.

Ειδικότερα:

- α.** Ως προς τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες που έχουν εγγραφεί στο ΓΕΜΗ, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, μας γνώρισε ότι:
- Όταν μία κεφαλαιουχική εταιρεία (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ) λύεται, τίθεται σε όλες τις περιπτώσεις - με εξαίρεση την πτώχευση - υποχρεωτικά εκ του νόμου σε εκκαθάριση. Ηπεράτωση της εκκαθάρισης είναι αυτή που επιφέρει τη λήξη της νομικής προσωπικότητας και ακολούθως η εταιρεία διαγράφεται από το ΓΕΜΗ. Ο ισολογισμός λήξης της εκκαθάρισης καταχωρείται στο ΓΕΜΗ και εκδίδεται ανακοίνωση διαγραφής του νομικού προσώπου, στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία καταχώρησης του ισολογισμού λήξης της εκκαθάρισης στο ΓΕΜΗ και ο σχετικός Κωδικός Αριθμός Καταχώρησης (ΚΑΚ).

Η οριστική παύση των εργασιών του νομικού προσώπου επέρχεται από την καταχώρηση του ισολογισμού λήξης της εκκαθάρισης στο ΓΕΜΗ

Ως εκ τούτου, με την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών κεφαλαιουχικής εταιρείας συνυποβάλλεται ευκρινές φωτοαντίγραφο της ανακοίνωσης διαγραφής της από το ΓΕΜΗ και καταχωρείται, ως ημερομηνία διακοπής, στο υποσύστημα Μητρώου, η ημερομηνία καταχώρησης στο ΓΕΜΗ του ισολογισμού λήξης της εκκαθάρισης.

- Όταν μία προσωπική εταιρεία (Ο.Ε., Ε.Ε.) λύεται κι εφόσον οι εταίροι δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, τη λύση της, ακολουθεί η εκκαθάριση (αρθρ. 268 του ν.4072/2012 ΦΕΚ 86 Α).

Με το πέρας της εκκαθάρισης, ο εκκαθαριστής, ζητά τη διαγραφή της εταιρείας από το ΓΕΜΗ, προσκομίζοντας τον ισολογισμό λήξης της εκκαθάρισης, ο οποίος καταχωρείται και ακολουθεί ανακοίνωση διαγραφής της από το ΓΕΜΗ.

Συνεπώς, με την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών προσωπικής εταιρείας που ολοκλήρωσε το στάδιο της εκκαθάρισης συνυποβάλλεται ευκρινές φωτοαντίγραφο της ανακοίνωσης διαγραφής της εταιρείας από το ΓΕΜΗ και ως ημερομηνία διακοπής, καταχωρείται στο υποσύστημα Μητρώου, η ημερομηνία καταχώρησης στο ΓΕΜΗ του ισολογισμού λήξης της εκκαθάρισης.

Στην περίπτωση που προσωπική εταιρεία λύεται χωρίς τη λύση της να ακολουθηθεί το στάδιο της εκκαθάρισης, με την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών συνυποβάλλεται ευκρινές φωτοαντίγραφο της ανακοίνωσης διαγραφής της από το ΓΕΜΗ. Ως ημερομηνία διακοπής, καταχωρείται, στο υποσύστημα Μητρώου, η ημερομηνία λύσης της, κατά περίπτωση, όπως προκύπτει κάθε φορά από τη σχετική ανακοίνωση (π.χ. η ημερομηνία καταχώρησης στο ΓΕΜΗ της απόφασης των μελών ή εταίρων ή του καταστατικού λύσης της, η ημερομηνία που προσδιορίζεται από δικαστική απόφαση, η ημερομηνία παρόδου του διμήνου από την έξοδο εταίρου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4072/2012, η ημερομηνία λήξης του χρόνου διάρκειας, κ.λπ.).

- Ανάλογη διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση διακοπής οποιουδήποτε άλλου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που έχει εγγραφεί στο ΓΕΜΗ (π.χ. Κοινοπραξία που ασκεί εμπορική δραστηριότητα) καθώς και αλλοδαπού νομικού προσώπου που έχει υποκατάστημα στην Ελλάδα και έχει εγγραφεί στο ΓΕΜΗ
- Όσες κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΕΠΕ, ΑΕ) λύθηκαν και ολοκλήρωσαν την εκκαθάρισή τους πριν την έναρξη λειτουργίας του ΓΕΜΗ, με τη δήλωση διακοπής εργασιών συνυποβάλλουν ευκρινές φωτοαντίγραφο του ΦΕΚ δημοσίευσης του ισολογισμού λήξης της εκκαθάρισης ή της ανακοίνωσης διαγραφής από το Μ.Α.Ε., κατά περίπτωση.

Οι προσωπικές εταιρείες (ΟΕ, ΕΕ) που λύθηκαν και ολοκλήρωσαν την εκκαθάρισή τους πριν την έναρξη λειτουργίας του ΓΕΜΗ, με τη δήλωση διακοπής εργασιών συνυποβάλλουν ευκρινές φωτοαντίγραφο της απόφασης για τη λύση ή του καταστατικού λύσης τους κατατεθειμένο στο Πρωτοδικείο ή του ισολογισμού λήξης της εκκαθάρισης, κατά περίπτωση. Εάν έχουν λυθεί λόγω παρόδου χρόνου διάρκειας, συνυποβάλλουν ευκρινές φωτοαντίγραφο του καταστατικού που αναφέρεται η λήξη της διάρκειάς τους, δημοσιευμένο στο Πρωτοδικείο καθώς και της βεβαίωσης του Πρωτοδικείου, ότι δεν έχει δημοσιευθεί παράταση του χρόνου διάρκειας.

- β.** Στις περιπτώσεις διακοπής επιχειρηματικής δραστηριότητας των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων των οποίων το έγγραφο σύστασης καταχωρείται σε άλλο Μητρώο ή Βιβλίο εκτός Γ.Ε.ΜΗ. όπως π.χ. Ναυτικές εταιρείες πλοίων αναψυχής, δικηγορικές εταιρείες, συμβολαιογραφικές εταιρείες κ.λπ. με τη δήλωση διακοπής εργασιών συνυποβάλλεται ευκρινές φωτοαντίγραφο του εγγράφου λύσης τους, νομίμως καταχωρημένο ή του ισολογισμού λήξης της εκκαθάρισης, νομίμως δημοσιευμένο, όπου απαιτείται, στις περιπτώσεις που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση.

Ως ημερομηνία διακοπής, καταχωρείται στο υποσύστημα Μητρώου η ημερομηνία της λύσης τους ή η ημερομηνία του ισολογισμού λήξης της εκκαθάρισης, κατά περίπτωση.

- γ. Στις περιπτώσεις υποβολής δήλωσης διακοπής εργασιών από επιχειρήσεις που μετασχηματίστηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 5 του ν. 2166/93, ως ημερομηνία διακοπής καταχωρείται στο υποσύστημα Μητρώου η ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού (σχετ. ΑΥΟ 1063006/2696/776/0014/ΠΟΛ 1145/25-5-95)

Οι ως άνω δηλώσεις συμπληρώνονται και υποβάλλονται εις απλούν από το φορολογούμενο ή το νόμιμο εκπρόσωπό του, στο τμήμα ή γραφείο της Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της ΔΟΥ στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας, βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης και επέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/86. Όταν υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο, προσκομίζεται εξουσιοδότηση, με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή ΚΕΠ.

Κατά την υποβολή της δήλωσης διακοπής, προσκομίζονται τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά σε πρωτότυπη μορφή και συνυποβάλλονται ευκρινή φωτοαντίγραφα αυτών, κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της περ. β της παρ.2 του άρθρου 1 του Κεφαλαίου Α' του ν.4250/2014 (ΦΕΚ 74 Α').

Πριν την καταχώρηση της δήλωσης στο μηχανογραφικό σύστημα, ακυρώνονται υποχρεωτικά τα θεωρημένα φορολογικά στοιχεία, η θεώρηση των οποίων, διενεργήθηκε από το χρόνο παραγωγικής λειτουργίας του σχετικού υποσυστήματος TAXIS, σε κάθε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

Με την καταχώρηση της δήλωσης διακοπής εργασιών στο Υποσύστημα Μητρώου χορηγείται άμεσα από τον υπάλληλο του τμήματος ή γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ., στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης, στους φορολογούμενους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες) η

σχετική βεβαίωση, χωρίς να αποτελεί κώλυμα για τη χορήγησή της η ύπαρξη βεβαιωμένων οφειλών ή η μη εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ 1181/2012 εγκύκλιο και χωρίς να απαιτείται η υπογραφή των προϊσταμένων των τμημάτων της Δ.Ο.Υ. ότι έλαβαν γνώση της διακοπής.

Σε κάθε περίπτωση υποβολής της εν λόγω δήλωσης εκπρόθεσμα, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 54 του ν.4174/2014 (ΦΕΚ 170 Α'), όπως ισχύει.

Ως ημερομηνία εκκίνησης των προθεσμιών για τον υπολογισμό του εμπροθέσμου, στις περιπτώσεις που κατά την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών του άρθρου 8 της ΠΟΛ 1006/2013, προσκομίζεται ανακοίνωση από την υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., λογίζεται η ημερομηνία έκδοσης της σχετικής ανακοίνωσης.

Στο σημείο αυτό να προσθέσουμε ότι, οι οδηγίες που έχουν δοθεί με τις 1030160/650/ΔΜΠΟΛ1068/19-3-2001, 1016769/389/ΔΜΒ/ΠΟΛ1028/21-2-2003 και 1053873/867/ΔΜ/ΠΟΛ 1071/28-5-2009 εγκυκλίου και αφορούν στην εκπρόθεσμη διακοπή επιχειρηματικής δραστηριότητας πέραν του έτους με βάση τον πραγματικό χρόνο διακοπής των επιχειρήσεων, παύουν να ισχύουν, από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που έχει δοθεί από τη Φορολογική Διοίκηση. ■

ΜΟΛΙΣ ΤΟ 10% ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΦΙΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ισχή παραμένει η διαδικτυακή παρουσία των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα μόλις το 10% των διεθνών τουριστικών αφίξεων στην Ελλάδα να προέρχεται μέσω του Διαδικτύου.

Η περιορισμένη εκπροσώπηση των εγχώριων τουριστικών επιχειρήσεων στο Ίντερνετ στερεί από τη χώρα μας μια πολύτιμη δεξαμενή τουριστών, καθώς ήδη το 51% των νοικοκυριών της ΕΕ χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για τα ταξίδια τους. Το γεγονός ότι μόλις μία στις δέκα τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα προέρχεται από το ψηφιακό κανάλι του Διαδικτύου φέρνει την Ελλάδα σε δυσμενέστερη θέση έναντι των ευρωπαϊκών και διεθνών ανταγωνιστών της. Δεν είναι τυχαίο ότι ο αντίστοιχος μέσος όρος στην ΕΕ αναφορικά με τις αφίξεις, που προέρχονται από το Ίντερνετ, είναι σχεδόν πενταπλάσιος της Ελλάδας και βρίσκεται στο 49%. Ανταγωνιστικές αγορές της Ελλάδας, όπως η Ιταλία και η Ισπανία έχουν σχεδόν διπλάσια ποσοστά από τη χώρα μας όσον αφορά τη συμμετοχή του Διαδικτύου στις τουριστικές αφίξεις με 26% και 24% αντίστοιχα.

Ο μέσος όρος των διεθνών τουριστικών αφίξεων μέσω Διαδικτύου είναι υπερδιπλάσιος σε χώρες όπως η Ιταλία και η Ισπανία. Στο μεταξύ, ενώ οι διαδικτυακές αναζητήσεις για διακοπές στην Ελλάδα παραμένουν υψηλές κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια του έτους, περίπου το 70% των τουριστικών αφίξεων λαμβάνει χώρα τους καλοκαιρινούς μήνες, ενισχύοντας τη δυνατότητα αύξησης των αφίξεων πέραν της κύριας τουριστικής περιόδου.

Η Ελλάδα συγκεντρώνει, πάντως, πάνω της τα φώτα της παγκόσμιας διαδικτυακής τουριστικής δημοσιότητας, σε επιμέρους τομείς όπως οι ταξιδιωτικές αναζητήσεις με αντικείμενο τον Πολιτισμό. Συγκεκριμένα, το μερίδιο της Ελλάδας αναφορικά με τις αναζητήσεις προορισμού που σχετίζεται με τον Πολιτισμό βρίσκεται στο 45% έναντι 31% της Ιταλίας και 44% της Ισπανίας.

Διαδικτυακά εργαλεία

Η τόνωση της διαδικτυακής παρουσίας των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων κρίνεται ως παραπάνω από σημαντική, ειδικά αν ληφθεί υπόψη ότι ο τουρισμός συνεισέφερε άμεσα το 2014 περίπου 17 δισ. ευρώ στην ελληνική οικονομία, αντιπροσωπεύοντας περισσότερο από το 20,5% του ΑΕΠ και το 20% της απασχόλησης.

Η ευκαιρία για περαιτέρω ανάπτυξη είναι σημαντική καθώς μια αύξηση της διαδικτυακής δραστηριότητας του ελληνικού τουριστικού κλάδου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, μπορεί να αυξήσει το ΑΕΠ της Ελλάδας κατά 3%, δημιουργώντας έως και 100.000 νέες θέσεις απασχόλησης.

Πρωτοβουλία

Να εκπαιδεύσει τις ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις σε διαδικτυακά εργαλεία, προκειμένου να ενισχύσουν την ανάπτυξή τους, στοχεύει η πρωτοβουλία «Grow Greek Tourism Online» της Google, σε συνεργασία με το υπουργείο Τουρισμού, τον ΕΟΤ και τον ΣΕΤΕ.

Μετά την έναρξη της πρωτοβουλίας στις αρχές Σεπτεμβρίου στην Κρήτη, όπου περισσότερες από 650 τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις εκπαιδεύτηκαν, η Google ανακοίνωσε χθες ότι επεκτείνει τη δράση στην Πελοπόννησο, τις Κυκλάδες, τα νησιά του Ιονίου, τη Μακεδονία, τα Δωδεκάνησα και την Αττική.

Με την επέκταση της πρωτοβουλίας, οι επιχειρήσεις θα ενημερωθούν για τις διεθνείς τάσεις αναζήτησης των βασικών τουριστικών αγορών της Ελλάδας αλλά και του κάθε επί μέρους προορισμού καθώς και για βέλτιστες τεχνικές που αφορούν τη διαδικτυακή τους παρουσία. Επιπλέον, θα λάβουν υποστήριξη για τη χρήση διαδικτυακών εργαλείων μάρκετινγκ προκειμένου να ενισχύσουν την παρουσία τους στα αποτελέσματα των αναζητήσεων και στους Χάρτες της Google, αλλά και να προωθήσουν τις προσφορές τους. Ελληνικές επιχειρήσεις, όπως το “Yoga on Crete”, το Aleka’s House και το City Circus χρησιμοποιούν ήδη με επιτυχία το διαδίκτυο για να έρθουν σε επαφή με επισκέπτες από όλο τον κόσμο. ■

της **Νατάσας Φραγκούλη**, fragouli@sepe.gr

ΕΝΕΡΓΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

I. ΕΝΕΡΓΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΑΕΔ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 10.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ «ΕΠΙΤΑΓΗΣ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

Η επιταγή επανένταξης αποτυπώνει τη μετατροπή της επιδότησης ανεργίας για τους άνεργους που τη δικαιούνται σε επιδότηση της απασχόλησής τους. Οι επιχειρήσεις ή εργοδότες τους ιδιωτικού τομέα που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα και θα προσφέρουν εργασία με ασφάλιση σε άνεργους θα λαμβάνουν ως επιχορήγηση το ποσό του επιδόματος ανεργίας που αναλογούσε στους άνεργους. Μετά την λήξη της επιδότησης ανεργίας και μέχρι τη συμπλήρωση 24 μηνών από την πρόσληψη (β' φάση προγράμματος), ο εργοδότης λαμβάνει ως επιχορήγηση ποσό ίσο προς το 90% των ασφαλιστικών εισφορών, εργοδοτών και εργαζομένων, πλέον των εισφορών υπέρ επικουρικών ταμείων. Για τη δράση της απασχόλησης, οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση υπαγωγής μέσω του συστήματος ηλεκτρονικών αιτήσεων του ΟΑΕΔ (<http://ait.oeaed.gr/>) στο ΚΠΑ, όπου υπάγεται η έδρα τους.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕΣΩ ΛΑΕΚ - 2015, ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΑΕΔ

Η διαδικασία κατάρτισης μπορεί να γίνει είτε εσωτερικά, εντός των επιχειρήσεων, είτε μέσω της αξιοποίησης των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης. Τα προγράμματα κατάρτισης μπορούν να έχουν διάρκεια έως 100 ώρες και οι εργαζόμενοι που θα συμμετέχουν σε αυτά θα αμείβονται με 5 ευρώ την ώρα, εκτός και αν είναι ανάπηροι, οπότε η αμοιβή τους αυξάνεται στα 7 ευρώ την ώρα.

Προθεσμία Υποβολής Αιτήσεων: Η υποβολή αιτήσεων για συμμετοχή στο πρόγραμμα ξεκίνησε από την 14-1-2015 για να υποβληθούν προτάσεις και να πραγματοποιηθούν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης με την χρήση των κονδυλίων του ΛΑΕΚ.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://laek.oeaed.gr>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ 2.300 ΑΝΕΡΓΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (ΕΚΟ)

Σε ποιους απευθύνεται: πρόκειται για ένα τριετές Πρόγραμμα ενίσχυσης των εργοδοτών με επιχορήγηση που αντιστοιχεί στο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών για την πρόσληψη 2.300 ανέργων Ατόμων με Αναπηρίες ΑμεΑ, Απεξαρτημένων από εξαρτησιογόνες ουσίες, Αποφυλακισμένων, Νεαρών Παραβατικών Ατόμων ή Νεαρών Ατόμων που βρίσκονται σε κοινωνικό κίνδυνο.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, Συνεταιρισμούς, Επαγγελματικά Σωματεία και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, με προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν έως 50 άτομα κατά την ημερομηνία εκδήλωσης ενδιαφέροντος για ένταξη στο πρόγραμμα. Στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με την επιχορήγηση μέρους του μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους, που αντιστοιχεί στο σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών, ως κίνητρο για την πρόσληψη 2.300 ανέργων, ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων εκ των οποίων οι 2.200 με πλήρη απασχόληση και οι 100 με μερική απασχόληση

Περίοδος υποβολής: Η ημερομηνία λήξης υποβολής αιτήσεων ενδιαφέροντος θα καθοριστεί με απόφαση του Διοικητή του ΟΑΕΔ.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://ait.oaed.gr/reqNtheAmea/?id=25>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ 10.000 ΑΝΕΡΓΩΝ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟΠΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (ΤΟΠΣΑ) ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΕΥΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ (ΤΟΠΕΚΟ)

Σε ποιους απευθύνεται: το Πρόγραμμα αφορά στην επιχορήγηση επιχειρήσεων και γενικά εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα για να προσλάβουν και να απασχολήσουν 10.000 ανέργους που ωφελήθηκαν από Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ) και Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤοπΕΚΟ). Στο πρόγραμμα μπορούν να υποβάλλουν αίτηση και Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (ΚοινΣεπ) που έχουν ιδρυθεί στα πλαίσια των δράσεων ΤοπΣΑ ή ΤοπΕΚΟ και επιθυμούν να προσλάβουν μέλη τους ως εργαζόμενους. Η επιχορήγηση για κάθε ημέρα πλήρους απασχόλησης για τους ωφελημένους ανέργους (μισθωτοί και ημερομίσθιοι) κάτω των 25 ετών ανέρχεται στο ποσό των 15 € την ημέρα και όχι πέραν των 25 ημερών το μήνα (ημέρες ασφάλισης). Η συνολική διάρκεια του προγράμματος ορίζεται στους **τέσσερις (4) μήνες**.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα: ΕΠ "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού"

Περίοδος υποβολής: 24/7/2014 έως εξαντλήσεως προϋπολογισμού

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.oaed.gr/images/APASXOLHSH/TOPSCA/dttopska.doc>

Β. ΑΛΛΑ ΕΝΕΡΓΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΝΕΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ (ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ)

Ο νέος Επενδυτικός Νόμος προβλέπει 3 γενικές και 4 ειδικές κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων και αντίστοιχα καθεστώτα επενδύσεων. Συγκεκριμένα προβλέπει τις παρακάτω Κατηγορίες Επενδύσεων: α) Γενική Επιχειρηματικότητα, Περιφερειακή Συνοχή, Τεχνολογική Ανάπτυξη, Νεανική Επιχειρηματικότητα, Μεγάλα Επενδυτικά Σχέδια και β) Ολοκληρωμένα Πολυετή Επενδυτικά Σχέδια.

Ποσοστά Ενίσχυσης Επενδύσεων: Για την περιφέρεια Κρήτης σε 30% για Μεγάλες, 35% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 40% για τις Μικρές & Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

Τα επενδυτικά σχέδια μπορούν να κατατίθενται όλο το χρόνο, ενώ η αξιολόγηση τους θα γίνεται δύο φορές το χρόνο, τον Μάιο (για έργα που έχουν υποβληθεί μέχρι 30 Απριλίου) και τον Νοέμβριο (για έργα που έχουν υποβληθεί μέχρι 30 Οκτωβρίου) αντίστοιχα.

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.ependyseis.gr/sub/nomos3908/n3908.htm> και Γραφείο εξυπηρέτησης Επενδυτών Περιφέρειας Κρήτης (Ικάρου & Στ. Σπανάκη 2, ΤΚ 71307 Ηράκλειο), Τηλ. 2810-278610 και 2810-278609

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Προγράμματα του Ταμείου Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ)

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ:

I. Επιχειρηματική Επανεκκίνηση από το Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ)

Η Δράση Επιχειρηματική Επανεκκίνηση αφορά στην παροχή δανείων με ευνοϊκούς όρους με στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας, τη διευκόλυνση της πρόσβασης την ενίσχυση των επενδύσεων. Τα δάνεια αυτά αφορούν σε: α) Χρηματοδότηση επιχειρηματικών επενδυτικών σχεδίων: που υπήχθησαν στον Ν.3299/2004 ή που εντάχθηκαν σε άλλα προγράμματα κρατικής ενισχύσεως. β) Χρηματοδότηση Κεφαλαίου Κινήσεως ειδικού σκοπού για την κάλυψη αναγκών αναπτυξιακού χαρακτήρα. Σημειώνεται ότι το κόστος των δανείων που θα χορηγηθούν από τη συγκεκριμένη δράση είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για τις επιχειρήσεις καθώς, η επιτοκιακή επιβάρυνση περιορίζεται στο 50% του κατά περίπτωση ισχύοντος επιτοκίου τραπεζικού δανεισμού της επιχείρησης.

Περίοδος υποβολής: 17/4/2013 έως εξαντλήσεως προϋπολογισμού

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.etean.com.gr/PublicPages/PastProgram2.aspx?ID=24>

II. Νησιωτική Τουριστική Επιχειρηματικότητα από το (ΤΕΠΙΧ)

Χαρακτηριστικά δανείων και επιτόκιο:

- Τα δάνεια θα είναι επενδυτικού σκοπού ή/και επιχειρηματικής ανάπτυξης
- Τα δάνεια θα καλύπτουν το 70% των δαπανών, ενώ το υπόλοιπο 30% θα το εισφέρει υποχρεωτικά η επιχείρηση πριν την εκταμίευση
- Το επιτόκιο του δανείου θα είναι σταθερό και ύψους 2,8%, ενώ για τις επιχειρήσεις με έδρα σε νήσους με πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων (βάσει στοιχείων απογραφής 2011) το επιτόκιο είναι μηδενικό (0%). Το μηδενικό επιτόκιο ισχύει επίσης και για επιχειρήσεις των οποίων οι επενδύσεις θα λάβουν χώρα σε νήσο της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό κάτω των 3.100 κατοίκων.
- Το ύψος δανείου μπορεί να είναι από €10.000 και έως €30.000 ανά επιχείρηση, από το σύνολο των Τραπεζών που συνεργάζονται στην εν λόγω Δράση.
- Η διάρκεια των δανείων θα είναι έως 4 έτη, τα δάνεια θα είναι αποπληρωτέα σε δόσεις με ημερομηνίες την 30/4, 31/7 & 31/10 εκάστου έτους
- Ο δανειολήπτης δεν θα επιβαρύνεται με έξοδα διαχείρισης φακέλου ή λοιπά κόστη της τραπεζικής εξυπηρέτησης

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://epan2.antagonistikotita.gr/uploads/tepix-nhsiotikh.pdf>

ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Τ.Ε.ΑΝ.): ΤΑΜΕΙΟ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Μία σημαντική προκήρυξη του ΕΤΕΑΝ που έχει ενεργοποιηθεί, αφορά επενδύσεις που θα ενταχθούν στο νέο επενδυτικό νόμο 3908/201. Παράλληλα, μέσω της έναρξης λειτουργίας του νέου Ταμείου Δανειοδοτήσεων Επιχειρηματικής Ανάπτυξης, θα παρασχεθούν δάνεια τετραετούς διάρκειας για κεφάλαια κίνησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με επιτόκιο 4%-4,5%. Η συνολική ρευστότητα που θα παρασχεθεί στην αγορά μέσω του συγκεκριμένου προγράμματος υπολογίζεται σε περίπου 450 εκ. ευρώ.

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.etean.gr>

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων επιχειρεί με 11 δράσεις, να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος της ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αξιοποιώντας ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους.

Έως σήμερα έχουν ενεργοποιηθεί τα ακόλουθα προγράμματα:

Δανειοδότηση μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ)

1. Διατίθενται 1,44 δισεκατομμύρια ευρώ για δάνεια σε ΜμΕ ως το 2015. Οι εκταμιεύσεις των δανείων έχουν ήδη ξεκινήσει μέσω των συνεργαζόμενων τραπεζών οι οποίες είναι οι: **Alpha, Eurobank, Εθνική, Παγκρήτια και Πειραιώς.**

2. Διατίθενται 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, με τη μορφή ανακυκλούμενων εγγυήσεων, για τη διευκόλυνση του εξωτερικού εμπορίου. Οι συνεργαζόμενες με τη δράση τράπεζες είναι οι: **Εθνική, Πειραιώς και Eurobank από ελληνικής πλευράς** και επίσης οι **HSBC, Commerzbank, Citi.**

3. Διατίθενται 315 εκατομμύρια ευρώ με ευνοϊκά δάνεια για εξωστρέφεια, καινοτομία, τουρισμό, νεανική και πράσινη επιχειρηματικότητα. Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.etean.gr/PublicPages/PastProgram2.aspx?ID=12>

ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ (HEALTH VOUCHER)

Το πρόγραμμα "Εισιτήριο Ελεύθερης Πρόσβασης σε Υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Health Voucher)", Το Πρόγραμμα "Εισιτήριο Ελεύθερης Πρόσβασης - Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (Health Voucher)" μεριμνά ώστε πολίτες που απώλησαν την ασφαλιστική τους ικανότητα (και ήταν είτε άμεσα είτε έμμεσα ασφαλισμένοι) και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών τους, να αποκτήσουν δυνατότητα - δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (επισκέψεις σε ιατρό και εργαστηριακούς ελέγχους) καθώς και σε έλεγχο - παρακολούθηση κύησης.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα: ΕΠ "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού"

Περίοδος υποβολής: 2/9/2013 έως εξαντλήσεως προϋπολογισμού

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.espa.gr/el/Pages/ProclamationsFS.aspx?item=2431>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να είναι αυτοαπασχολούμενοι (0-3 άτομα προσωπικό) και εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας.

Θεματικά αντικείμενα κατάρτισης:

1. Έξοδος από την κρίση: Τεχνικές παρέμβασης στη λειτουργία της επιχείρησης και αντιμετώπιση της κρίσης και της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας - Η λειτουργία της επιχείρησης στο περιβάλλον της Οικονομικής Κρίσης
2. Έξοδος από την κρίση: Πράσινη επιχειρηματικότητα - Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) - Κοινωνική Οικονομία
3. Έξοδος από την κρίση: Κλαδικό σχηματισμοί - Συστάδες Επιχειρήσεων
4. Οργάνωση και λειτουργία μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης - "Business to Business"

5. Οργάνωση και λειτουργία μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης - Υποχρεώσεις έναντι Δημοσίων Φορέων / Οργανισμών και Τρίτων
6. Διερεύνηση εναλλακτικών προμηθευτών, έξυπνες αγορές και διαπραγμάτευση
7. Εφοδιαστική διαχείριση (logistics management)
8. Γενική Οικονομική Εκπαίδευση
9. Οργανωτικές Ικανότητες
10. Ικανότητα επικοινωνίας
11. Ικανότητα διαχείρισης συγκρούσεων στο χώρο εργασίας

Τι χρηματοδοτείται

Η κατάρτιση θα έχει διάρκεια 40 ώρες και θα επιδοτείται με 5 ευρώ (μεικτά) ανά ώρα.

Περίοδος υποβολής: έως την 30/6/2015

3 ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ- ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ: www.imegsevee.gr, www.kekgsevee.gr, τηλ.: 210 8544666 και **ΙΝΕ/ΓΣΕΕ – ΚΕΚ ΙΝΕ ΓΣΕΕ:** www.inegsee.gr, τηλ.: 210 3327737, 210 3327780

Ψηφιακές Υπηρεσίες Αλληλεγγύης (Επιταγή Ψηφιακής Αλληλεγγύης) στις 8 Περιφέρειες Αμιγούς Σύγκλησης:

Η Δράση αφορά στην παροχή ψηφιακού εξοπλισμού και υπηρεσιών στους ωφεληόμενους πολίτες που είναι δικαιούχοι του κοινωνικού μερίσματος. Οι ωφεληόμενοι θα έχουν την δυνατότητα:

- να αποκτήσουν και να διατηρήσουν διαδικτυακή σύνδεση μέχρι την 31/10/2015 με την παροχή συνδρομής για ευρυζωνική σύνδεση στο διαδίκτυο (σταθερή, ή κινητή (mobile) ή δορυφορική)
- να αποκτήσουν τον απαιτούμενο βασικό εξοπλισμό πρόσβασης στο διαδίκτυο, δηλαδή ένα (1) ηλεκτρονικό υπολογιστή τύπου tablet ή φορητό υπολογιστή τύπου netbook ή laptop
- να υποστηριχθούν και ενημερωθούν –προαιρετικά– σε βασικά στοιχεία χρήσης του εξοπλισμού και του διαδικτύου.

Η δράση θα υλοποιηθεί μέσω επιχορήγησης με τη μορφή κουπονιού (Επιταγή ψηφιακής Αλληλεγγύης). Οι ωφεληόμενοι θα μπορούν να εξαργυρώνουν το κουπόνι μέχρι και την 30/06/2015.

Περίοδος υποβολής: 4/2/2015 - 30/6/2015

Περισσότερες πληροφορίες: www.e-inclusion.gr

και <https://www.espa.gr/el/Pages/Proclamationsfs.aspx?item=2571>

II. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ»

Το πρόγραμμα «Επιχειρηματική Ευκαιρία» συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)» του ΕΣΠΑ 2014 - 2020.

Σε ποιους απευθύνεται: Δυνητικοί δικαιούχοι της δράσης είναι οι άνεργοι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ, μέχρι την ημερομηνία έναρξης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας στη ΔΟΥ και οι οποίοι δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα ή ελεύθερο επάγγελμα από 1/1/2014 έως και την ημερομηνία προκήρυξης.

Τι χρηματοδοτείται

Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύονται έργα συνολικού προϋπολογισμού ύψους επένδυσης (επιχορηγούμενος π/υ) από **25.000,00€ έως 40.000,00€**.

Το ποσοστό ενίσχυσης των επενδυτικών προτάσεων ορίζεται σε 100% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

- 1) Λειτουργικές (ενοίκια, λογαριασμοί ΔΕΚΟ, έξοδα προβολής & διαφήμισης)
- 2) Εξοπλισμός, προμήθεια πρώτων υλών και ενδιάμεσων προϊόντων, αποσβέσεις παγίων
- 3) Δαπάνες παροχής υπηρεσιών (νομικής, συμβουλευτικής, λογιστικής υποστήριξης και σύνταξης και παρακολούθησης επιχειρηματικού σχεδίου κλπ.)
- 4) Ασφαλιστικές εισφορές επιχειρηματία
- 5) Μισθολογικό κόστος για νέα/ες θέση/εις εργασίας υπό την προϋπόθεση διατήρησής της/τους μετά το πέρας της επιχορήγησής της/τους.

Περισσότερες πληροφορίες: Η προκήρυξη του Προγράμματος, ο Οδηγός εφαρμογής και τα Παραρτήματά του, θα αναρτηθούν στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠΑΕ <http://www.antonistikitita.gr> και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΙΚΑ»

Το Πρόγραμμα «**ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΙΚΑ**» εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ)» του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 και έχει ως βασικό στόχο την **αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ**. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται με το συνολικό ποσό των **50.000.000 €** (Δημόσια Δαπάνη).

Σε ποιους απευθύνεται: Στο Πρόγραμμα μπορούν να υποβάλουν πρόταση **υφιστάμενες** μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στους οκτώ (8) στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας του ΕΠΑΝΕΚ (εκτός του Τουρισμού): Αγροδιατροφή/Βιομηχανία Τροφίμων, Εφοδιαστική Αλυσίδα, Ενέργεια, Περιβάλλον, Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας, Υγεία, Υλικά - Κατασκευές, Πολιτιστική - Δημιουργική Βιομηχανία.

Τι χρηματοδοτείται: Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύονται -σύμφωνα με τον υπ' αριθμ. ΕΕ 1407/2013 Κανονισμό (De Minimis)- έργα συνολικού προϋπολογισμού ύψους επένδυσης (επιχορηγούμενος π/υ) από **20.000€ έως 300.000 €**. Το ποσοστό ενίσχυσης των επενδυτικών προτάσεων ορίζεται σε 50% του συνολικού Προϋπολογισμού.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ:

- Πιστοποίηση διαχειριστικών Συστημάτων, Σχεδιασμός και Τυποποίηση
- Προβολή - Προώθηση των επιχειρήσεων σε αγορές στόχους
- Δικαιώματα Τεχνογνωσίας και αξιοποίησή της για την ενίσχυση της αποτελεσματικότερης παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών
- Τεχνολογική αναβάθμιση μέσω της αύξησης της χρήσης Τεχνολογίας
- Τεχνική και Συμβουλευτική Υποστήριξη/Καθοδήγηση επιχειρήσεων που θα συμβάλει στην βελτίωση της οργάνωσης και παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, στην υποστήριξη καινοτομικής και τεχνολογικής επιχειρηματικότητας και θα υποστηρίξει τον προσανατολισμό προς νέες αγορές
- Κτιριακή αναβάθμιση υποδομών για την λειτουργία σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Μηχανολογικός Εκσυγχρονισμός

Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η 1.1.2014

Περισσότερες πληροφορίες: Η προκήρυξη του Προγράμματος, ο Οδηγός εφαρμογής και τα Παραρτήματά του, θα αναρτηθούν στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠΑΕ <http://www.antonistikitita.gr> και του ΕΣΠΑ www.espa.gr. ■

Σχετικά με πληροφορίες για όλα τα παραπάνω προγράμματα στο Επιμελητήριό μας, αρμόδιος είναι ο κ. Θεόδωρος Τσαούλης, τηλέφωνο 28310.57330

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ 4^{ns} ΓΙΟΡΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟ

Το Επιμελητήριό μας καλεί τις επιχειρήσεις των παραγωγικών κλάδων του Νομού Ρεθύμνης που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στην 4^η "Γιορτή Κρητικής Διατροφής" να δηλώσουν συμμετοχή στο Επιμελητήριο **άμεσα**.

Η "Γιορτή Κρητικής Διατροφής" διοργανώνεται και φέτος από την Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνης, το Δήμο Ρεθύμνης και το Επιμελητήριό μας και θα πραγματοποιηθεί κατά το διάστημα **1-7 Ιουλίου 2015, στο Δημοτικό Κήπο Ρεθύμνης**. Η διοργάνωση της Γιορτής Κρητικής Διατροφής εντάσσεται στην προσπάθεια προβολής και ανάδειξης των τοπικών ποιοτικών προϊόντων με απώτερο στόχο την καθιέρωσή τους στην προτίμηση των καταναλωτών ενώ αναμένεται να συγκεντρώσει το ενδιαφέρον μεγάλου αριθμού επισκεπτών, αποτελώντας αναπτυξιακό εργαλείο για όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Αποτελεί επίσης μια μοναδική ευκαιρία για την αντιπροσωπευτική παρουσία της τοπικής μας παραγωγής και των δυνατοτήτων για εξωστρέφεια των επιχειρήσεων του Ρεθύμνου.

Περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στο Επιμελητήριό μας, αρμόδιος κ. Θοδωρής Τσαούλης, τηλ: 28310.57330 και email: info@eber.gr. ■

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΡΕΘΕΜΝΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Όπως είναι γνωστό, ένα από τα πιο πιεστικά και άμεσα προβλήματα των Ρεθεμνιώτικων επιχειρήσεων είναι το ζήτημα της χρηματοδότησης της οικονομικής τους ρευστότητας.

Η στήριξη των αναπτυξιακών προγραμμάτων στον τομέα της χρηματοδότησης κεφαλαίου κίνησης, επενδύσεων, εγγυητικών επιστολών, κ.λ.π. από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, σήμερα είναι θεμελιώδης προϋπόθεση, τόσο για τη διατήρηση της βιωσιμότητας όσο και για την προοπτική ανάκαμψης της οικονομίας μας.

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, με την χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων, την επίδειξη ευελιξίας, την μείωση, κατά το δυνατό, του κόστους του χρήματος, πρωτοβουλίες που μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση του κλίματος στην αγορά και της ψυχολογίας του επιχειρηματικού κόσμου.

Με βάση τα παραπάνω, το Επιμελητήριό μας και ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς, επεξεργάζονται σχέδιο προγραμματικής συμφωνίας με στόχο να ανταποκριθούν στις ανάγκες των Ρεθεμνιώτικων επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας αυτής, πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 19 Φεβρουαρίου 2015, στα γραφεία του Επιμελητηρίου μας, μια πρώτη συνάντηση του Προέδρου του Επιμελητηρίου κ. Γεωργ. Γιακουμάκη και του Διευθυντή του υποκαταστήματος Καλλιθέας Ρεθύμνου της Τράπεζας Πειραιώς κ. Ιωάνν. Αποστολάκη, προκειμένου να ανταλλάξουν απόψεις για το πώς πρέπει να τεθεί το βασικό πλαίσιο ευρύτερης συνεργασίας των επιχειρήσεων - μελών του Επιμελητηρίου και της Τράπεζας. Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε σε καλό κλίμα και από τις δυο πλευρές επιβεβαιώθηκε η πρόθεση στήριξης με τον καλύτερο δυνατό τρόπο των επιχειρήσεων. ■

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΚΑΙ ΝΤΟΠΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΑΠΟ ΠΟΛΩΝΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

Πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 13 Μαρτίου 2015 η επίσκεψη της Πολωνικής αντιπροσωπείας της Περιφέρειας του Λουμπούσκι στο Επιμελητήριό μας, μετά από πρωτοβουλία της Περιφέρειας Κρήτης.

Η αντιπροσωπεία αποτελούνταν από στελέχη φορέων, εκπροσώπους επιχειρήσεων καθώς και προσωπικό της Πολωνικής Πρεσβείας στην Αθήνα. Το Επιμελητήριο εκπροσώπησε ο **Αντιπρόεδρος κ. Ευάγγελος Μανιουδάκης**, ενώ συμμετείχαν ακόμη στελέχη των τοπικών επιχειρήσεων με εξαγωγικό προσανατολισμό.

Καλωσορίζοντας τους προσκεκλημένους, ο κ. Μανιουδάκης ανέφερε μεταξύ άλλων ότι ενδεικτικό του καλού κλίματος που ήδη έχει αναπτυχθεί αποτελεί ο αριθμός των Πολωνών επισκεπτών στην Κρήτη που έχει αυξηθεί εντυπωσιακά κατά τα τελευταία χρόνια, με τη φετινή μάλιστα αύξηση να αναμένεται ακόμη μεγαλύτερη σε σχέση με πέρυσι. Τόνισε επίσης ότι οι επισκέπτες αυτοί μπορούν να αποτελέσουν και τους καλύτερους πρεσβευτές των προϊόντων μας στην Πολωνική αγορά, μιας χώρας που αριθμεί σχεδόν 40 εκατομμύρια κατοίκους.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν επαφές με αντικείμενο τις δυνατότητες συνεργασιών μεταξύ των επιχειρηματιών που συμμετείχαν στη συνάντηση και των Πολωνών επιχειρηματιών, τα στοιχεία επικοινωνίας των οποίων είναι διαθέσιμα από το Επιμελητήριο Ρεθύμνης. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, πέραν της προσφοράς Πολωνικών προϊόντων, αναδείχθηκε το ενδιαφέρον αρκετών επιχειρηματιών της Περιφέρειας του Λουμπούσκι για τα τοπικά μας προϊόντα και ειδικότερα για το ελαιόλαδο και βρώσιμες ελιές, αλλά και για άλλα προϊόντα διατροφής, όπως τα τυριά, κρασί και σταφίδα καθώς και συσκευασμένα φρούτα. ■

ΑΥΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟ «4^ο ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ FORUM ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ & ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ»

Με τους καλύτερους οiwονούς για τη βελτίωση της συνεργασίας πρωτόγενους και τριτογενούς τομέα στην Κρήτη, ολοκληρώθηκε στις 22 Μαρτίου 2015 το «4^ο ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ FORUM ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ» στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Κρήτης.

Το κορυφαίο επιχειρηματικό γεγονός έδωσε για άλλη μια φορά την ευκαιρία σε ξενοδόχους / διευθυντές ξενοδοχείων και εκπροσώπους σουπερ μάρκετ / χώρων καφεστίασης και δικτύων διανομής να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι με παραγωγούς και μεταποιητές τοπικών αγροτικών προϊόντων διερευνώντας τη δυνατότητα μεταξύ τους συνεργασίας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στη φετινή διοργάνωση μετείχαν περισσότεροι από 190 παραγωγοί/μεταποιητές, 30 εκπρόσωποι σουπερ μάρκετ / χώρων καφεστίασης και δικτύων διανομής και 37 ξενοδοχειακοί όμιλοι που εκπροσωπούν 84 ξενοδοχεία της Κρήτης.

Στόχος της προσπάθειας είναι οι ανάγκες των ξενοδοχείων σε προϊόντα του πρωτογενή τομέα να καλύπτονται από την τοπική παραγωγή και ταυτόχρονα να δίνεται η ευκαιρία στους ξένους επισκέπτες του νησιού να γνωρίσουν τ' αυθεντικά προϊόντα της Κρητικής διατροφής.

Λόγω της μεγάλης συμμετοχής, η φετινή εκδήλωση διήρκησε δύο ημέρες, στη διάρκεια της οποίας ανακοινώθηκε η λειτουργία του παρατηρητηρίου προϊόντων,

μια καινοτομία που έχει ως στόχο να βοηθήσει τους παραγωγούς να παρακολουθούν τη ζήτηση των αγροτικών προϊόντων και να προσαρμόζουν την παραγωγή τους. Τα αναλυτικά στοιχεία θα είναι διαθέσιμα στο site του Επιμελητηρίου Ηρακλείου (www.ebeh.gr) και η λίστα του παρατηρητηρίου θα ανανεώνεται τακτικά ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της προσφοράς και της ζήτησης.

Το «ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ FORUM ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ» διοργανώνεται από τα τέσσερα Επιμελητηριακά Κρήτης σε συνεργασία με τις Ενώσεις Ξενοδόχων του νησιού και με την υποστήριξη και άλλων φορέων. ■

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΜΑΣ ΣΤΙΣ 4/2/2015

Πραγματοποιήθηκε στις 4/2/2015 τακτική

συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου μας.

Στη συνεδρίαση αυτή, μεταξύ των άλλων, το Διοικητικό Συμβούλιο:

1. Ενέκρινε τον προϋπολογισμό του Επιμελητηρίου χρήσης 2015.
2. Καθόρισε τις ετήσιες συνδρομές των μελών του, για τις χρήσεις 2015 και εφεξής, ως εξής: α) Ανώνυμες Εταιρείες 50,00 Ευρώ, β) Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης, Ι.Κ.Ε., Συν. Π.Ε. 40,00 Ευρώ, γ) Ομόρρυθμες - Ετερόρρυθμες Εταιρείες 30,00 ευρώ, δ) ατομικές επιχειρήσεις 20,00 ευρώ.
3. Όρισε τους εκπροσώπους του για τη συγκρότηση της Επιτροπής Διαβούλευσης του Δήμου Ρεθύμνης, ως εξής: α) Σπύρος Καλαϊτζαντώνης, ως τακτικός, β) Κων/νος Φραγκάκος, ως αναπληρωματικός.
4. Όρισε τους εκπροσώπους του στη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας του Δήμου Ρεθύμνης, ως εξής: α) Θεόδωρος Νίνος, ως τακτικός, β) Ιωάννης Σταγκουράκης, ως αναπληρωματικός.
5. Όρισε τους εκπροσώπους του για τη συγκρότηση της Γνωμοδοτικής Επι-

τροπής για θέματα ναυαγίων του Λιμεναρχείου Ρεθύμνου, ως εξής: α) Ιωάννης Παπαδάκης, ως τακτικός, β) Κων/νος Σπυριδάκης, ως αναπληρωματικός.

6. Υπέδειξε τους εκπροσώπων του για τη συγκρότηση των επιτροπών προμηθειών του Πανεπιστημίου Κρήτης, ως εξής: α) Κων/νος Σπυριδάκης, ως τακτικός, β) Εμμανουήλ Μπυρικόκης, ως αναπληρωματικός.
7. Ενέκρινε την επιχορήγηση του Σωματείου Ιδιοκτητών Καταστημάτων Εστίασης & Διασκέδασης Δ. Ρεθύμνου με το ποσό των 1.500,00 ευρώ για αντιμετώπιση λειτουργικών του αναγκών και συνέχιση της εύρυθμης λειτουργίας του.
8. Ενέκρινε την εκμίσθωση περιπτέρων: α) στην έκθεση Τουριστικών ειδών - δώρων - λαϊκής τέχνης - μόδας και αξεσουάρ «Καλοκαίρι 2015» που θα πραγματοποιηθεί στη Ρόδο β) στην έκθεση «Κηποτέχνικα Professional 2015» που πραγματοποιηθεί στην Αθήνα. Τα περίπτερα θα παραχωρηθούν σε επιχειρήσεις - μέλη που έχουν εκδηλώσει σχετικό ενδιαφέρον για την προβολή προϊόντων τους.
9. Ενέκρινε την αποστολή υπομνήματος στην Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών κα Νάντια Βαλαβάνη, με το οποίο θα ζητείται η προσωπική της παρέμβαση, έτσι ώστε ο φορολογικός έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων, αξίας περίπου έξι εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία κατέλιπε στην Ιερά Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου ο αείμνηστος Γεώργιος Τσι-

κόγιας, έμπορος και μέλος του Επιμελητηρίου, να ολοκληρωθεί άμεσα και, με τον τρόπο αυτό, να δοθεί η ευκαιρία στην Ιερά Μητρόπολη να τα αξιοποιήσει προς όφελος της Ρεθιμνιώτικης Κοινωνίας και των πολιτών που τα έχουν ανάγκη.

10. Αποφάσισε την αναστολή εκτύπωσης και ταχυδρομικής αποστολής του τριμηνιαίου ενημερωτικού περιοδικού εντύπου του Επιμελητηρίου με τίτλο "ΕΠΙμελητήριο+ΕΠΙχειρήσεις", το οποίο εφεξής, μέχρι νεοτέρας, θα εκδίδεται μόνο ηλεκτρονικά. Η αναστολή εκτύπωσης επιβάλλεται από το γεγονός ότι από 1/1/2015 η συνδρομή επιχειρήσεων στα Επιμελητήρια είναι προαιρετική με συνέπεια να απειλείται άμεσα η βιωσιμότητα του Επιμελητηρίου και η δυνατότητα κάλυψης στοιχειωδών υποχρεώσεών του.
11. Συζήτησε εισήγηση Επιτροπής, που είχε συστήσει, σχετικά με πιθανές λύσεις και εναλλακτικούς δρόμους οικονομικής βιωσιμότητας του Επιμελητηρίου, έτσι ώστε να συνεχισθεί και να αναβαθμισθεί ο ρόλος του δημόσιου φορέα εκπροσώπησης και στήριξης των επιχειρήσεων, παροχής υπηρεσιών και τεκμηριωμένων συμβουλευτικών και γνωμοδοτικών πρωτοβουλιών προς την Πολιτεία για την άσκηση ορθών πολιτικών. ■

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΜΑΣ ΕΤΟΥΣ 2014

Α. ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ:

1. Θέσεις για το ισχύον δαιδαλώδες και εξοντωτικό φορολογικό και εργατικό καθεστώς (Προτάσεις Επιμελητηρίου μας προκειμένου να συνταχθεί κοινό υπόμνημα του Ε.Ο.Α.Ε.Ν. - Επιμελητηριακού Ομίλου Ανάπτυξης Ελληνικών Νησιών - 13/2/2014).
2. Θέσεις Επιμελητηρίου μας και Επαγγελματικών Φορέων Π.Ε. Ρεθύμνου για το φορολογικό σύστημα προς τους Βουλευτές Ρεθύμνου (25/2/2014).
3. Διαμαρτυρία για το κλείσιμο της Χημικής Υπηρεσίας Ρεθύμνου (Υπουργό Οικονομικών 6/6/2014).
4. Αίτημα ασφάλισης με εργόσημο έκτακτου προσωπικού επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών διασκέδασης - κοινωνικών εκδηλώσεων για τους περιστασιακά εργαζόμενους (Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Υπουργό Τουρισμού, Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών Γεν. Δ/νση Ασφ/κων Υπηρεσιών 30/7/2014).
5. Αίτημα συνέχισης διαχείρισης ενισχύσεων νέου ΕΣΠΑ 2014-2020 και ειδικότερα του προγράμματος ΕΠΑΝΕΚ από τον ΕΦΕΠΑΕ (Υπουργό Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, υφυπουργό Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, Γ.Γ. Επενδύσεων ΕΣΠΑ 6/8/2014).

6. Αίτημα απελευθέρωσης επαγγέλματος φορτοεκφορτωτών (Υπουργό Οικονομικών, υπουργό Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, Υπουργό και Υφυπουργό Εργασίας, κοινωνικής ασφάλισης & Πρόνοιας 11/9/2014).
7. Αίτημα ακτοπλοϊκής σύνδεσης Θεσσαλονίκης - Κυκλάδων - Κρήτης (Υπουργό Οικονομικών, Υπουργό Ναυτιλίας και Αιγαίου 6/12/2014).
8. Προτάσεις για τροποποίηση Επιμελητηριακής Νομοθεσίας (Υφυπουργό Ανάπτυξης, Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων 17/12/2014).
9. Αίτημα Δημιουργίας πύλης εισόδου στο Ηράκλειο για προϊόντα ζωικής προέλευσης με παράλληλη δυνατότητα εξαγωγής τους εκτός της τοπικής αγοράς (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων 23/12/2014).

Β. ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:

1. Συνέχιση υλοποίησης, ως εταίρος, του έργου «Δρόμοι Απασχόλησης Και Επιχειρηματικότητας» που υλοποιείται από την Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Ρεθεμνιώτικη Συνεργασία Δημιουργικών Φορέων», στο πλαίσιο της Δράσης «Τοπικές δράσεις κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες».
2. Συνέχιση υλοποίησης, ως εταίρος, του έργου «Συνεργασία και Τόλημη για την Απασχόληση» που υλοποιείται από την Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Ρεθεμνιώτικη Συνεργασία» στα πλαίσια τοπικού σχεδίου δράσης για την απασχόληση.

Γ. ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ:

1. Ενημερωτική - συνάντηση εργασίας με θέμα: «Πρόστιμα που θα επιβάλλονται σύμφωνα με το Νέο Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας» σε συνεργασία με το Σύλλογο Λογιστών - Φοροτεχνικών - Ελευθέρων Επαγγελματιών Ν. Ρεθύμνης (19/2/2014).
2. Ημερίδα με θέμα την παρουσίαση του «Συστήματος Καταχώρησης Βιογραφικών και Θέσεων Εργασίας (Matching and Alert System) που έχει αναπτύξει το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Κρήτης» σε συνεργασία με το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Κρήτης (26/2/2014).
3. Συνδιοργάνωση ημερίδας δικτύωσης της Αναπτυξιακής Σύμπραξης «Ρεθιμνιώτικη Συνεργασία Δημιουργικών Φορέων» με επιχειρηματίες και τοπικούς συντελεστές, που υλοποιείται στα πλαίσια του Τοπικού Σχεδίου Κοινωνικής Ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤΟΠΕΚΟ) «Δρόμοι Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας» (26/2/2014).
4. Ενημερωτική Εκδήλωση με θέμα: «Η Επιχειρηματική Κουλτούρα γίνεται Κεφάλαιο Ανάκαμψης» (5/3/2014).
5. Ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: «Οι ενεργές δράσεις του Ταμείου που αφορούν την στήριξη των μικρομεσαίων όρων των οικονομικών κλάδων» σε συνεργασία με το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ ΑΕ 12/3/2014).
6. Ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: «Διαχείριση και Είσπραξη Οφειλών Πελατών» (17/3/2014).
7. Ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: «Παρουσίαση του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)», σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας (16/6/2014).
8. Ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: «Παρουσίαση του Προγράμματος Επιχορήγησης Επιχειρήσεων για την Πρόσληψη Ωφελουμένων των δράσεων ΤοπΣΑ και ΤοπΕΚΟ» σε συνδιοργάνωση με την Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας, και σε συνεργασία με την Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Ρεθιμνιώτικη Συνεργασία Δημιουργικών Φορέων», με τις άλλες τέσσερις Αναπτυξιακές Συμπράξεις «Συν-κοινωνία Απασχόλησης», «Δίκτυο Αλληλεγγύης», «Δίκτυο για την Απασχόληση του Δήμου Ρεθύμνης», «Ρεθιμνιώτικη Συνέργεια» του Νομού Ρεθύμνης (4/8/2014).
9. Ενημερωτικό σεμινάριο με θέμα: «Διαχείριση και Είσπραξη Οφειλών Πελατών» (12/10/2014).
10. Ενημερωτική ημερίδα - εργαστήριο διαβούλευσης με θέμα: «Δικαιώματα - Υποχρεώσεις - Εργασιακές Σχέσεις Ωφελουμένων ΤΟΠΕΚΟ» σε συνδιοργάνωση με την Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας (16/10/2014).
11. Ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: «Μεταρρυθμίσεις - Απασχόληση - Ανάπτυξη, Ένας πρακτικός διάλογος διακεκριμένων τεχνοκρατών με τους πολίτες για τα προβλήματα, τους στόχους, τα απαραίτητα εργαλεία και τις συλλογικές δράσεις.» σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Οικονομικής Πολιτικής και Δημόσιας Διακυβέρνησης (3/11/2014).

12. Εργαστήριο διαβούλευσης με θέμα: «Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις. Προβλήματα και Προοπτικές» σε συνεργασία με το Δίκτυο Αναπτυξιακών Συμπράξεων Κρήτης ΤοπΕΚΟ & ΤοπΣΑ, στα πλαίσια υλοποίησης της πράξης «Συνεργασία και Τόλημη για την Απασχόληση» (Αθήνα 29/3/2014).

Δ. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ:

1. Συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου και τον Δήμο Ρεθύμνης της «3ης Γιορτής Κρητικής Διατροφής» (27/6-05/7/2014).
2. Ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: «Νέες Προοπτικές Προβολής και Προώθησης των Κρητικών Προϊόντων στην Παγκόσμια Αγορά» σε συνεργασία με το Εθνικό Επιμελητηριακό Δίκτυο Ελληνίδων Γυναικών Επιχειρηματιών (ΕΕΔΕΓΕ) παρουσία Κινεζικής Επιχειρηματικής Αποστολής (8 / 8 / 2014).

Ε. ΕΡΕΥΝΕΣ:

1. Έρευνα επισκεπτών της «Γιορτής κρητικής Διατροφής 2014» (Αύγουστος 2014).

ΣΤ. ΕΚΘΕΣΕΙΣ:

1. Επιχορήγηση εξόδων δύο επιχειρήσεων - μελών για συμμετοχή στην έκθεση Τουριστικών Ειδών - Δώρων - Ειδών Λαϊκής Τέχνης (Ηράκλειο 17-20/1/2014 και Ρόδο 1-3/2/2014).
2. Επιχορήγηση εξόδων μιας επιχείρησης - μέλους για συμμετοχή στη έκθεση «Food Expo Greece 2014» (Αθήνα 15-17/3/2014).
3. Επιχορήγηση εξόδων δύο επιχειρήσεων - μελών για συμμετοχή στη έκθεση «ΚΡΗΤΗ: Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ» (Αθήνα 28-31/3/2014).
4. Επιχορήγηση εξόδων μιας επιχείρησης - μέλους για συμμετοχή στη Διεθνή έκθεση «Ελλάδος Γεύσεις» (Θεσσαλονίκη 6-14/9/2014).

5. Επιχορήγηση εξόδων μιας επιχείρησης - μέλους για συμμετοχή στη έκθεση «TOP RESA» (Παρίσι 23-26/9/2014).

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ:

1. Υπογραφή Προγραμματικής Σύμβασης για την Τουριστική Προβολή του Νομού Ρεθύμνης μεταξύ της Περιφέρειας Κρήτης - Π. Ε. Ρεθύμνης, των Δήμων Ρεθύμνης, Μυλοποτάμου, Αγίου Βασιλείου, Αμαρίου, Ανωγείων και του Επιμελητηρίου μας (Ρέθυμνο 2/12/2014).

Η. ΕΚΔΟΣΕΙΣ:

1. Έκδοση και κυκλοφορία τεσσάρων τευχών του τριμηνιαίου περιοδικού Επιμελητήριο + Επιχειρήσεις.

Θ. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ - ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ:

1. Επίσκεψη φοιτητών Πανεπιστημίου Cambridge (7/4/2014).
 2. Επίσκεψη Προέδρου του κόμματος Ανεξάρτητων Ελλήνων κ. Πάνου Καμμένου (28/4/2014).
 3. Επίσκεψη Προέδρου Ελλήνων Ευρωπαίων Πολιτών κ. Γεωργ. Χατζημαρκάκη (30/4/2014).
 4. Επίσκεψη Κινέζων Αξιωματούχων και Επιχειρηματιών (8/8/2014).
 5. Επίσκεψη Πολωνικής Αντιπροσωπείας της Περιφέρειας του Λουμπούσι (26/9/2014).

Ι. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ:

1. Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μούντρος, δωρεά για φιλιανθρωπικούς και κοινωνικούς σκοπούς, εις μνήμη και αντί στεφάνου του Κωνσταντίνου Κ. Κωνσταντουλάκη, επί σειρά ετών μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου μας, ποσό 1.000,00 ευρώ.

2. **Σύνδεσμος Ηλεκτρολόγων Εγκαταστατών Εργοδηπτών Νομού Ρεθύμνης**, για τη συνέχιση της εύρυθμης λειτουργίας του και την κάλυψη λειτουργικών του αναγκών που έχουν δημιουργηθεί με τη μεταφορά της έδρας του σε νέο χώρο, ποσό 2.000,00 ευρώ.

3. **Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Μουσικός Καρπός»**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης της μουσικής παράστασης με τίτλο «Στα χρόνια του Βασίλη Τσιτσάνη και του Απόστολου Καλδάρα» (Ρέθυμνο 15/06/2014), ποσό 500,00 ευρώ.

4. **Παιδικό Πολιτιστικό Κέντρο**, για την κάλυψη δαπανών του λόγω μετεγκατάστασής του σε νέο κτήριο, ποσό 500,00 ευρώ.

5. **Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Ρεθύμνου**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης του 30ου Παγκρήτιου Κυπέλλου «ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ», ποσό 500,00 ευρώ.

6. **Γενικό Φιλόπρωχο Ταμείο**, για την κάλυψη μέρους εξόδων συναυλίας της (Ρέθυμνο 28/4/2014), της οποίας τα έσοδα διατέθηκαν για την στήριξη των πασχόντων συνανθρώπων του τόπου μας, ποσό 1.000,00 ευρώ.

7. **Σκακιστικός Όμιλος Ρεθύμνου**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης του 6ου Διεθνούς Σκακιστικού Τουρνουά «Ρέθυμνο 2014» (12-19/07/2014), ποσό 2.000,00 ευρώ.

8. **Πολιτιστικός Επιμορφωτικός Σύλλογος Περάματος**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης έκθεσης με σκοπό την τουριστική προβολή, την προβολή των τοπικών προϊόντων και της τοπικής παραδοσιακής περιοχής (Πέραμα Μυλοποτάμου 29-31/8/2014), ποσό 500,00 ευρώ.

9. **Σκακιστικός Όμιλος Ανωγείων**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης του 3ου Διεθνούς Σκακιστικού Τουρνουά «ΙΔΑΙΟ ΑΝΤΡΟ 2014» (Ανώγεια 30/7-6/8/2014), ποσό 1.000,00 ευρώ.

10. **Εκπολιτιστικός Επιμορφωτικός Σύλλογος Γαράζου Μυλοποτάμου**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης της 26ης Παγκρήτιας Γιορτής Κίτρου (Γαράζο 15-17/8/2014), ποσό 800,00 ευρώ.

11. **Αθλητικός Γυμναστικός Όμιλος Ρεθύμνου (ΑΓΟΡ)**, για οικονομική στήριξη της διοργάνωσης του 2ου Basketball Camp (Ρέθυμνο 16-27/6/2014), ποσό 1.000,00 ευρώ.

12. **Ακαδημία Καλαθοσφαίρισης Ρεθύμνου**, για κάλυψη μέρους οικονομικών υποχρεώσεων που συνεπάγεται από τη συμμετοχή της Ακαδημίας στην Γ' Εθνική Κατηγορία, ποσό 500,00 ευρώ.

13. **Τμήμα Τροχαίας Ρεθύμνου**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης έκθεσης με σκοπό τη δημιουργία οδικής συμπεριφοράς και τη μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων (Ρέθυμνο 6-12/10/2014), ποσό 1.000,00 ευρώ.

14. **Σύλλογος Υπαλλήλων Επιμελητηρίων Κρήτης**, για τη στήριξη και συνέχιση του έργου του, ποσό 700,00 ευρώ.

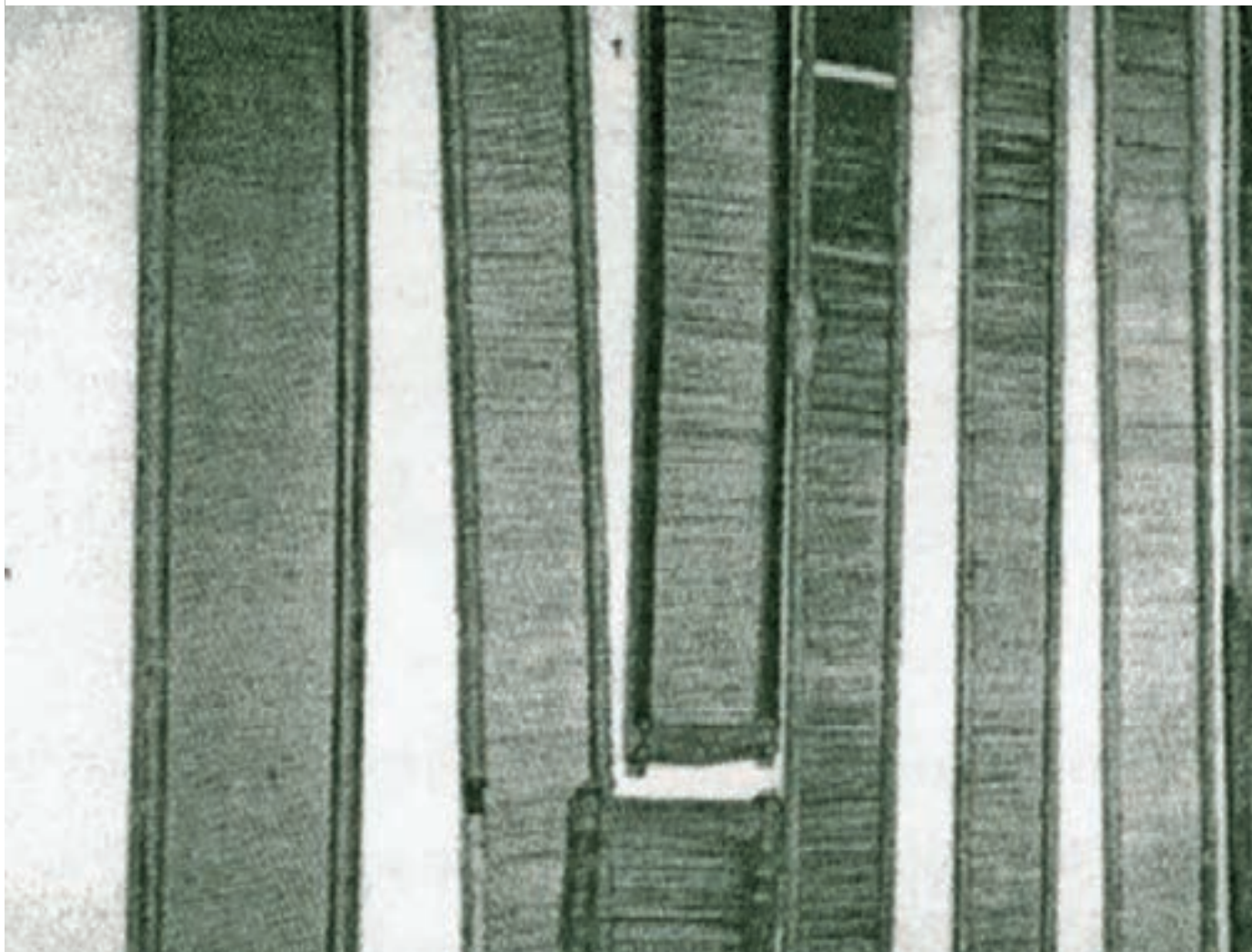
15. **Εμπορικός Σύλλογος Περάματος Δήμου Μυλοποτάμου**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης εορταστικών εκδηλώσεων Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς έτους 2014, ποσό 1.000,00 ευρώ.

16. **Δήμου Ρεθύμνης**, για συμμετοχή στα έξοδα διοργάνωσης εορταστικών εκδηλώσεων Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς έτους 2014, ποσό 1.000,00 ευρώ. ■

Ο ΧΤΕΝΙΑΣ

Απόσπασμα από το βιβλίο: «Παραδοσιακά επαγγέλματα που χάνονται»
του κ. Αντώνη Β. Δαφέρμου, Δασκάλου - Συγγραφέα

Ο ΧΤΕΝΙΑΣ. ΧΤΕΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΑΡΟ ΣΑΣ. ο χτενιάσας». «Επισκευάζω χτένια, ο χτενιάσας». Έτσι φώναζε στο χωριό μου ο χτενιάς, στα χρόνια της Κατοχής.

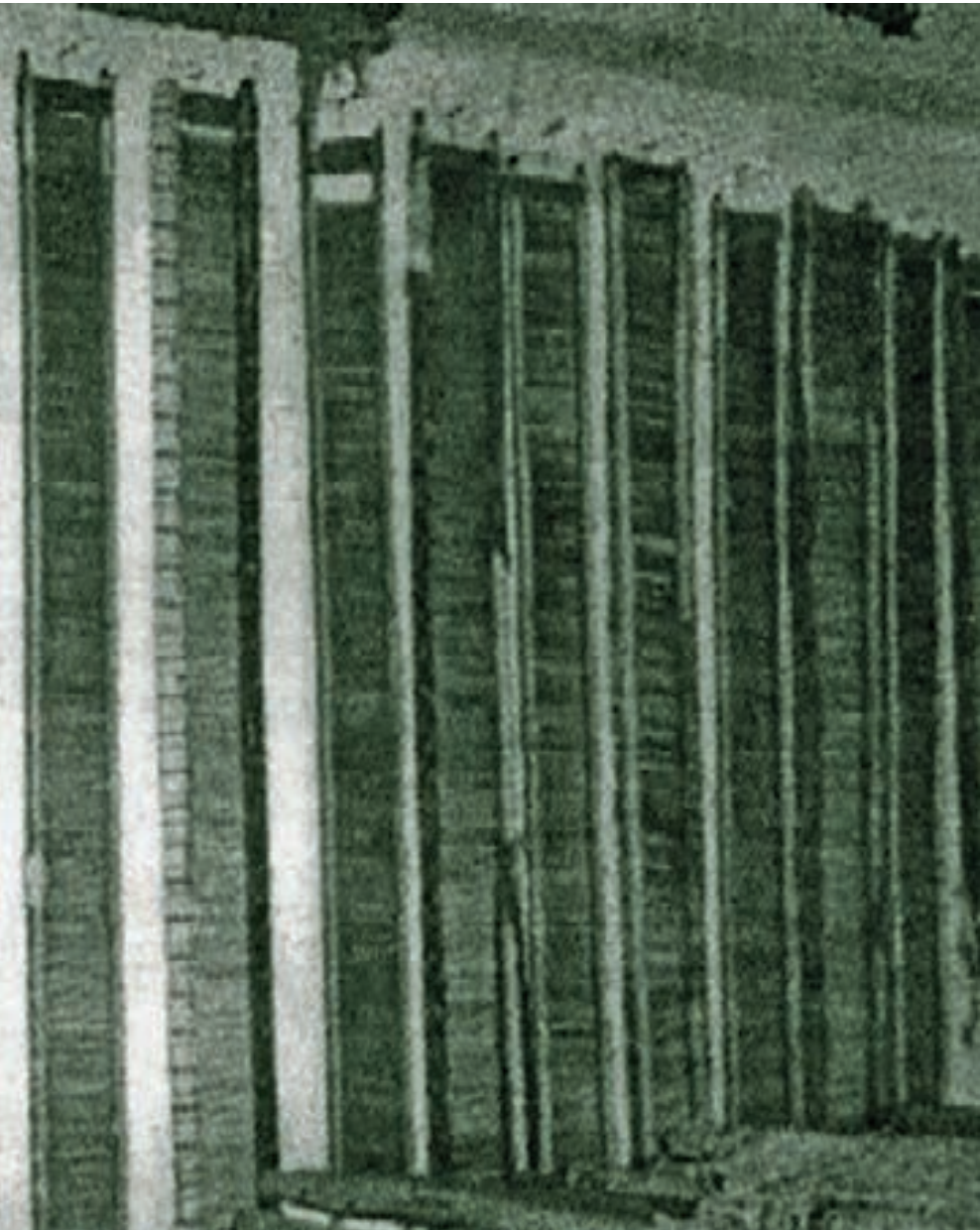
Τον θυμάμαι καλά. Ήταν ψηλός, μελαχρινός, ευθυτενής και σήκωνε στην πλάτη ένα τσουβάλι με χτένια μικρά και μεγάλα. Ήταν ευγενικός, σοβαρός και σωστός, γι' αυτό οι χωριανοί μου τον εμπιστεύονταν και τον φιλοξενούσαν στα σπίτια τους. Πραγματικά, αυτή έπρεπε να είναι η συμπεριφορά του χτενιά, γιατί η φύση του επαγγέλματος επέβαλε να συναλλάσσεται με τις γυναίκες και τα κορίτσια των χωριανών. Πουλούσε καινούρια χτένια. αλλα επισκευάζε και τα σπασμένα.

Γύριζε όλη την Κρήτη από χωριό σε χωριό, όπως οι πρματευτάδες. οι γανωτήδες, οι τσαμπάζηδες και άλλοι. Η πληρωμή γινόταν συνήθως σε είδος: λάδι, πατάτες. κριθάρι. σαπούνη. Κατά τα χρόνια της Κατοχής. για ένα καινούριο χτένι έδιναν 4-5 οκάδες κριθάρι και για μια επισκευή μια δυο οκάδες. Το 1920 -1925. ένα χτένι άξιζε 10-15 δραχμές.

Τα χτένια ήσαν μικρά και μεγάλα και τα χρησιμοποιούσαν ανάλογα με το ύψος (ανυφαντικό). Τα νούμερα των χτενιών τα καθόριζαν με λιγαδούρες. Κάθε λιγαδούρα είχε 50 θύρες, δηλαδή περνούσαν 50 κλωστές. Τα χτένια κατασκευάζονταν σε 6, 6 ½, 7, 7 ½, 8, 8 ½, 9, 10, 11, 12, 13 και 14 λιγαδούρων.

Όταν ήμουν μικρός, παρακολούθησα τον χτενιά πώς έφτιαχνε το χτένι. Καθόταν στην πλατεία, κάτω από τη σκιά του πλάτανου. Είχε κόψει καλάμια και τα έσκιζε σε μικρά, στενά κομμάτια. λίγο μεγαλύτερα από τις οδοντογλυφίδες. Είχε βέβαια ένα κατάλληλο κοφτερό εργαλείο για να σκίζει και να ληπαίνει τα καλάμια (δόντια). Αρχικά έπαιρνε τους τέσσερις στύλους, δυο από κάθε πλευρά. Ανάμεσα στους στύλους τοποθετούσε οριζόντια τα δόντια, που μεταξύ των δύο. σχηματιζόταν η θύρα. Κάθε 50 θύρες έκαναν μια λιγαδούρα.

Το πλέξιμο των θυρών πάνω στους στύλους λέγεται βαγί. Για κλωστή χρησιμοποιούσε μίτο. οργιά μεγάλης αντοχής. Όταν τελείωνε το πέρασμα και το πλέξιμο των θυρών,

έλεγε ο χτενιάς: «τώρα θα το γιαγκάλισουμε». Έβαζε στην αρχή και στο τέλος του χτενιού ένα σανιδάκι για μεγαλύτερη αντοχή. Το γιαγκάλισμα ήταν η κοπή με το στραβομάχαιο των άκρων που προεξείχαν από τους στύλους. Μετά το γιαγκάλισμα, έλεγε ο χτενιάς: «τώρα θα το χαντρώσουμε». Χάραζε την οριζόντια επιφάνεια των θυρών και από τις δυο άκρες και, στη συνέχεια, ίσιωνε οριζόντια με το μαχαίρι όλες τις θύρες για να έχουν όλες το ίδιο μήκος. Μετά στραβομαχαίριζε το χτένι, δηλαδή το πλάνιερνε, και στο τέλος το γλυκοθύριζε, δηλαδή το έξυνε με το ξυστήρι.

Οι θύρες είχαν την ίδια διάμετρο. Έτσι, όταν περνούσαν οι κλωστής του στημονιού και σε μια κλωστή υπήρχε κόμπος δεν περνούσε. Από αυτό βγήκε η παροιμία που λέει: έφτασε ο κόμπος στο χτένι. Η μάνα μου κρεμούσε τα χτένια στον τοίχο του δωματίου, που είχε τον αργαλειό, την ανέμη, τη ρόκα, την τυλιγάδα, το θρομούλι και τα άλλα χρειαζόμενα του αργαλειού.

Στην Κρήτη, η παραδοσιακή τέχνη του χτενιά ήρθε από την Πελοπόννησο. Σύμφωνα με την εγκυκλοπαίδεια ΚΡΗΤΗ, πριν από τον 19ο αιώνα, χτενιάδες, που κατάγονταν από το χωριό Μοριάς Πελοποννήσου, περιδιάβαιναν την Κρήτη σαν χτενιάδες. Όταν έφταναν στην επαρχία Πεδιάδος, φιλοξενούνταν στο χωριό Ξιδά από τον παπα-Κάκο. Ήταν άνθρωπος του θεού και του λαού και όλοι τον σέβονταν και τον εκτιμούσαν. Τα χρήμα-

τα που κέρδιζαν του τα έδιναν και όταν έφευγαν τους τα μοίραζε τίμια. Όταν είδε ο παπός ότι το επάγγελμα αυτό ήταν επικερδές, παρακάλεσε κάποιον και του πρότεινε να παντρευτεί μ' ένα καλό κορίτσι από τον Ξιδά. Αυτός, από εκτίμηση στον παπα-Κάκο, δέχτηκε. Ο γαμπρός λεγόταν Μιχαλούτσος κι αργότερα μετονομάστηκε σε Χτενιάδης, εξαιτίας του επαγγέλματός του. Από τον πρώτο πελοποννήσιο χτενιά, τον Χτενιάδη, διαδόθηκε η τέχνη του χτενιά στους κατοίκους του Ξιδά κι αργότερα στην Ανατολική Κρήτη. Χτενιάδες από τον Ξιδά ήταν ο Κορνελάκης, ο Αποστολάκης, ο Χτενιάδης, ο Καρουζάκης, ο Αποστολογιωργάκης και ο Γαλανάκης που, όπως λένε, ήταν ο καλύτερος χτενιάς.

Πάντα θα θυμούμαι τον συμπαθητικό χτενιά, να κάθεται και να περνά τα δόντια, το ένα πάνω στο άλλο, να τα σφίγγει καλά με σταυρωτές βελονιές για να μην ξεφεύγουν. Να είναι όλα ισόπαχα, τακτοποιημένα, καλοδεμένα, να συμπληρώνουν το κενό του χτενιού. Και σαν τελειώνει το χτένι, έφτιαχνε ξεχωριστούς κόμπους που να πιέζουν όλα τα δόντια για να κρατούν σταθερή απόσταση και οι θύρες να είναι όλες ίσες.

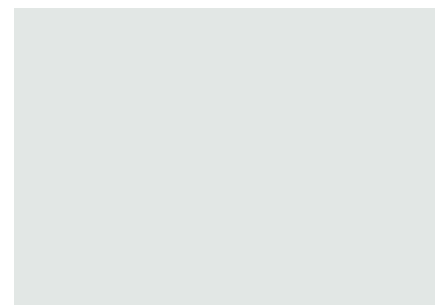
Ο χτενιάς δεν υπάρχει πια, δεν περνά από κανένα χωριό της Κρήτης. Το πέταλο του αργαλειού έπαψε να χτυπά. Κι αν κάπου κάπου κάνει την εμφάνισή του, γίνεται μόνο για να υφάνει κανένα χαλάκι για σουβενίρ. Ας θυμόμαστε, τουλάχιστον, ένα στίχο από το δημοτικό τραγούδι:

... Βάνει φωτιά στον αργαλειό

στο φιλντισιένιο χτένι...

Παροιμίες

- Έφτασε ο κόμπος στο χτένι.
- Όταν θα φτάσει ο κόμπος στο χτένι ή ο κόμπος θα κοπεί ή το χτένι θα σπάσει. ■

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ & ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Εν Ρεθύμνῳ τῇ 13.8. 1963

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 962

Ι. Α.

246
20/8

ΠΡΟΣ

ΤΗΝ ΣΥΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Σ Η Τ Α Υ Θ Α

Ἐχόμεν τὴν τιμὴν καὶ γνωρίζομεν ὅτι γινώσκοντες ὅτι γινώσκοντες ἄρχαιρεσιδῶν τὴν 11.8.1963 τῆς Ὀμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἡ. Ρεθύμνης ἀελλήτοισιν ὡς

Διοικητικῆ Ἐπιτροπῆς οἱ κάτωθι:

- Κων/νος Δασκαλίδης
- Σταθρος Θεοφάνης
- Αντώνιος Παυρίδης
- Κων/νος Κρονιωτάκης
- Χαράλαμπος Παράκης

- Πρόεδρος
- Γεν. Γραμματεὸς
- Ἀντιπρόεδρος
- Ἀντιπρόεδρος
- Ταμίης.

Μετὰ

Ὁ Πρόεδρος

[Signature]

Κ. Δασκαλίδης

Ὁ Γεν. Γραμματεὸς

Σ. Θεοφάνης

Κοινοποιήσις

Γ. Ε. Ε. Β. Ε. Ἄθηναις
Περίττωρ. Ἐπιμελητήριον Ρεθύμνης +
Αὐτονομικὸν Τμήμα Ρεθύμνης
Ο.Τ. Β Ρεθύμνης
Ταχυδρομεῖον Ρεθύμνης

ΡΕΘΥΜΝΟΝ 25-9-1963

ΚΕΝΤΡΕΙΟΝ ΜΑΤΡΟΠΗ ΜΑΘ.ΕΥΣΕΤΙΣΤΩΝ
ΠΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

271
219

Πρός
Τό 'Εμπορ. 'Επιμελητήριον
'Ενταύθα

"Εχομεν τήν τιμήν νά γνηρώσωμεν ὅμην ὅτι ὁ Πόμος Ρεθύμνης τυγχάνει ἐκ τῶν κλέον πτωχῶν ὑπερμετρωμένων τῆς χώρας, αἱ δέ κατὰ τά τελευτάτα ἔτη συνεχῶς ὑποδέχεται ὡς πῶς ἔκληξαν τήν οἰκονομίαν τοῦ τόκου καί παρ' τήν ἐφειμένην μετρίαν ἐσοδέαν τοῦ ἐμπορίου τοῦ τόκου ἀποτελεῖ σχεδόν τό μοναδικόν εἰσόδημα τῶν κατοίκων τοῦ Πόμου Ρεθύμνης, αἱ καίτοι τῶς ἐξοφλοῦν εἰς τοιοῦτον βαθμόν ὥστε διακόσως ἀντιμετωπίζουσι τό πρόβλημα τῆς διαβίωσός καί συνέκειαι ἐκ τῶν ἀνητέρω κλήθου ἐἰς τόν ὑπερίστατον βαθμόν τό καί εἰς τῆς σχολικῆς ἡλικίας καί τό ἀκοτέλεσμα ἐκ τῆς κακῆς διατροφῆς εἶναι ἡ μειωμένη σωματική καί πνευματική ἀνάπτυξις μή προδικάζουσα δέ αὐτῶ ὕγιες καί ἐπιδοφόρον μέλλον.

Δέν ἠδυνάμεθα νά παραμελήσωμεν ὅμην ὅπως ἀνοχαιτώσωμεν τῶς τῆς πρωταρχικότητος καί ἐν τῇ προσπάθειᾳ ἡμῶν ὅπως ἀνοχαιτώσωμεν τῶς ὄψομεντες σήμερον συνθήκας ζωῆς τῆς πόλεως γεννίως τοῦ Πόμου μας καί πατερσύμεθα εἰς σταυροφόρον ἕνα ἐπιτυχίμεν μέσῳ καλῆ διατροφῆ τῶν παιδίων καί οἱ τῆς σχολικῆς ἡλικίας.

Ἡ Ἀμερικανική ὀργάνωσις ΚΑΡΣ συνδράμει τήν προσπάθειαν ἡμῶν ἀποσταλῶν δέ ἡμῶς τήν ἀρετήριαν τῆς ὀργανώσεως βοηθητικῶν τροφίμων ὅτινα ἀλλήληρον τόν Πόμον εἰς ἃ θέλουσι συσσιτίωσι 0.500 μοθητάς.

Ἡδῶν προέβημεν εἰς τήν ὀργάνωσιν τούτων εἰς ἐκδοτήν Κοινότητα καί ἀξιολοβοῦμεν ὅτι τοῦ μηνός Νοεμβρίου ν' ὀρχίσῃ ἡ λειτουργία τῶν. Πλεῖστα ὅσα προβλήματα ἀντιμετωπίζομεν σήμερον ἐκ τῶν ὀκείων τοῦ οἰκονομικόν, ἐφ' ὅσον δέν ἠθελον συγκινηθῆ ἐκ τοῦ πορ' ἡμῶν ἀπεδωκόμενου σκοποῦ, ἡ Κοινότης, τό κράτος καί πῶς ὅστις δύναται νά συμβάλῃ, εἰς παραμένῃ ἄλυτον μέ κίνδυνον ἐν τῇ γεννέσει τῆς ἡ προσπάθεια ἡμῶν νά νοσηθῇ.

Ἐπειδή προύμεν καί εἰς ὅμην τήν εὐραν τῆς φιλονεικίας καί εἰμεθα βέβαιοι ὅτι συμμερισόμενοι τόν σκοπόν τῆς προσπάθειας ἡμῶν εἰς τῆς καί ὅμεις ὄμοιοι.

Πύχαριστοῦμεν ὅμην ἐκ τῶν προτέρων ἐκ ὀνόματος τῶν ἀνωτέρω κοιδίων.

Ὁ Πρόεδρος τῆς 'Επιτροπῆς
Γ. ΚΑΜΠΑΝΗΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ο. Ε. Β.Ε. ΚΡΗΤΗΣ: ΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Θετικά βλέπουμε τις εξαγγελίες και προγραμματικές Δηλώσεις της νέας Κυβέρνησης όσον αφορά το ασφαλιστικό και την περίθαλψη.

Εμείς έχουμε ένα πλαίσιο θεμάτων που διεκδικούμε και σε γενικές γραμμές κινείται στην δωρεάν ιατροφαρμακευτική μας περίθαλψη και στη διευκόλυνση των ηλξιπρόθεσμων οφειλών μας που δημιουργήθηκαν με την κρίση. Δεν δεχόμαστε την άρνηση περίθαλψης των συναδέλφων που τόσα χρόνια πλήρωναν και τώρα έχουν κάποιες οφειλές.

Ζητούσαμε και ζητάμε την θεώρηση και έκδοση των βιβλιαρίων υγείας με την δυνατότητα της εξόφλησης των τρεχουσών υποχρεώσεων (εκτός των ηλξιπρόθεσμων) για τις οποίες ζητάμε επίσης την κεφαλαιοποίηση των με δυνατότητα συνταξιοδοτικού χρόνου η με ρύθμιση χωρίς τόκους και προσαυξήσεις τέτοιες που να μπορούμε να τις εξοφλούμε.

Εμείς περιμένουμε την υλοποίηση των εξαγγελιών που είναι προς αυτήν την κατεύθυνση. Σε αντίθετη περίπτωση, περιμένουμε, την απόφαση της δικαιοσύνης των συναδέλφων μας και από το Ηράκλειο όπως και από άλλες πόλεις της χώρας.

Γνωρίζουμε τις κινήσεις της Ομοσπονδίας του Ηρακλείου και τον περασμένο Οκτώβριο κινηθήκαμε και εμείς διερευνώντας τις ελπίδες θετικού αποτελέσματος και τις προθέσεις συμμετοχής των συναδέλφων μας λόγω του κόστους της ατομικής συμμετοχής

Αποφασίσαμε να περιμένουμε λοιπόν τότε τις εκλογές και τις προθέσεις της νέας κυβέρνησης και την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων στο Ηράκλειο το ίδιο έπραξαν και στα Χανιά και στο Λασίθι.

Η Ομοσπονδία και ο εμπορικός Σύλλογος Ηρακλείου κατέθεσαν τα ασφαλιστικά μέτρα 212 συναδέλφων στο γραφείο του ΟΑΕΕ και κατά αυτού. Ο επαγγελματίας, ο έμπορος και γενικά ο μικρομεσαίος ζητάει να έχει μία αξιοπρεπή και δωρεάν περίθαλψη που δικαιούται και πληρώνει γι αυτήν.

Επίσης ζητάει την κατανόηση της αδυναμίας εξόφλησης των ηλξιπρόθεσμων οφειλών του. Σε γενικές γραμμές, ότι ζητάει η Κυβέρνηση από τους εταίρους μας, ζητάμε κι εμείς από αυτήν.

Περιμένουμε και ελπίζουμε στην υλοποίηση των προγραμματικών δηλώσεων για το θέμα αυτό αρχής γενομένης της αποποινικοποίησης και προσωποκράτησης λόγω οφειλών. ■

Ο. Ε. Β.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΟΑΕΕ

Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε χθες 15/04/2015 στο Ηράκλειο , μεταξύ της νέας Διοίκησης του ΟΑΕΕ και των παραγωγικών φορέων της Κρήτης, έγινε ενημέρωση για την ρύθμιση των 100 δόσεων από το νέο Διοικητή κ. Πετρόπουλο.

Η Ο.Ε.Β.Ε.Ρ ενημερώνει όλους τους ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ ότι:

1. Η ρύθμιση “τρέχει” από 04/04/2015 και λήγει στο τέλος του μήνα (30/04/2015)
2. Κοινή υπήρξε η διαπίστωση ότι είναι μια καλή ρύθμιση για τους ασφαλισμένους.
3. Για οφειλές μέχρι 5000 ευρώ, κανένα επιτόκιο και για οφειλές από 5000 ευρώ και πάνω, επιτόκιο μηνιαίο 0,25, πέραν των εκπτώσεων για καταβολές μετρητών.
4. Υπαγωγή σε 3 κατώτερες ασφαλιστικές κατηγορίες ώστε αν κάποιος που οφείλει 10.000 ευρώ π.χ., να αποπληρώνει το χρέος με το ποσόν που κατέβαλλε στην ανώτερη κατηγορία που βρισκόταν μέχρι σήμερα.
5. Άνοχη για τυχόν καθυστέρηση καταβολής κάποιας δόσης μέσα στο 12μηνο.
6. Όσοι ενταχθούν στη ρύθμιση αποκτούν πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και οι ίδιοι και τα προστατευόμενα μέλη αυτών.

Περισσότερες Πληροφορίες για επιλογή πακέτου Ρύθμισης θα δίδονται στο τοπικό γραφείο του ΟΑΕΕ.

Μέχρι τον Ιούνιο θα κατατεθεί υπουργική ρύθμιση σχετικά με τους 300.000 επαγγελματίες που διέκοψαν την δραστηριότητά τους.

Η ομοσπονδία μας θεωρεί ότι είναι μια πολύ καλή ρύθμιση με τις όποιες τυχόν αντιρρήσεις μας σε λεπτομέρειες και προτείνει την υπαγωγή, όσων μπορούν, καταθέτοντας αίτηση στο τοπικό γραφείο ΟΑΕΕ μέχρι 30/04/2015. ■

ΤΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΣΤΟ

facebook®

Κάντε Like

στη σελίδα του Επιμελητηρίου Ρεθύμνης στο Facebook στη διεύθυνση:

www.facebook.com/rcci.gr

για να ενημερώνεστε απευθείας για:

- Κοινοτικά προγράμματα
- Εκδηλώσεις
- Σεμινάρια
- Εκθέσεις εσωτερικού και εξωτερικού
- Ζητήσεις Ελληνικών προϊόντων
- Μειοδοτικούς διαγωνισμούς
- Νέες τεχνολογίες καινοτομικές προτάσεις
- Οικονομικά δεδομένα - συνθήκες Κρατών
- Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος